

OBČINA KOMEN

Komen 86, 6223 Komen
 tel.: 05 7310 450, faks: 05 7310 460
 e-pošta: obcina@komen.si, www.komen.si

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA

	ORGAN:	DATUM:	PODPIS:
Izdela:	Strokovna služba: Štefan Majcen Emil Grmek		
Obravnaval in pregledal:	Miloš Lozej Poveljnik OŠCZ Občine Komen		
Sprejel:	Danijel Božič župan		
Skrbnik:	Emil Grmek strokovni sodelavec		

KAZALO

1. NESREČA ZRAKOPLOVA	4
1.1 Uvod	4
1.2 Nevarnost letalske nesreče na območju Občine Komen	4
1.2.1 Letališča, vzletišča in vzletne točke s pristajalnimi stezami.....	4
1.3 Nadzorovane cone letališč v RS.....	4
1.4 Splošno o nevarnostih letalskih nesreč	4
1.5 Značilnost nesreče zrakoplova	5
1.6 Varnost zračnega prometa	5
1.7 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova	6
1.8 Verjetnost nastanka verižne nesreče	8
1.9 Sklepne ugotovitve	8
2. OBSEG NAČRTOVANJA.....	9
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	9
2.2 Temeljna načela zaščite, reševanja in pomoči.....	9
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA	10
3.1 Temeljne podmene načrta.....	10
3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	11
3.2.1 Koncept odziva ob letalski nesreči	14
3.3 Uporaba načrta.....	14
4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA.....	14
4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz pristojnosti občine	14
4.1.1 Organi občine Komen.....	14
4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč občine.....	14
4.2 Materialno tehnična sredstva za izvajanje načrta	14
4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	15
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	16
5.1 Opazovanje	16
5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb	16
5.3 Obveščanje javnosti	19
5.3.1 Obveščanje svojcev udeležencev letalske nesreče in obveščanje ogroženih prebivalcev	20
5.3.2 Obveščanje širše javnosti.....	20
5.4 Alarmiranje	20
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	22
6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	22
6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč	23
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	23
6.3.1 Logistični center.....	26
6.3.2 Finančna sredstva	26
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	27
7.1 Organi in njihovo vodenje	23
7.1.1 Župan občine Komen	27
7.1.2 Občinska uprava občine Komen	27
7.1.3 Poveljnik Civilne zaščite občine Komen	27
7.1.4 Štab Civilne zaščite občine Komen	27
7.1.5 Policijska postaja Sežana – PU Koper	28
7.1.6 Slovenska vojska.....	28
7.1.7 Druge organizacije.....	28
7.2 Operativno vodenje	23
7.3 Organizacija zvez	30
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI.....	31
8.1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči.....	31
8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	31
8.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita	32
8.1.3 Evakuacija	33

8.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	34
8.1.5 Zaščita kulturne dediščine	36
8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči	37
8.2.1 Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)	37
8.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč	38
8.2.3 Identifikacija mrtvih	40
8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih	40
8.2.5 Reševanje iz ruševin	41
8.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem	41
8.2.7 Psihološka pomoč	42
8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	42
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	44
10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	45
10.1 Razlaga pojmov	45
10.2 Razlaga okrajšav	46
11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	47
11.1 Priloge	47
11.2 Dodatki	48

1. NESREČA ZRAKOPLOVA

1.1 Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova na območju občine Komen je izdelan na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/2006-UPB1, 97/2010), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 3/2002, 17/2002, 17/2006, 76/2008), Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS št. 92/2007, 54/2009), Pravilnikom o kadrovskih in materialnih formacijah enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. l. RS št. 104/08), Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč na območju Občine Komen (november 2011), Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 113/2006-UPB1, 33/2009, 109/2009), Uredbe o načinu izvajanja nadzora zračnega prostora (Uradni list RS, št. 29/2004), Uredbe o preiskovanju letalskih nesreč, resnih incidentov in incidentov (Uradni list RS, št. 72/2003, 110/2005), Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/2006-UPB1, 41/2009) ter v skladu z Državnim načrtom zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, verzija 4.0, marec 2009 in Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Notranjsko regijo, verzija 3.0, št.: 842-2/2010-28, z dne 10.6.2010.

1.2 Nevarnost letalske nesreče na območju Občine Komen

Na območju občine Komen ni registriranih vzletišč za letala prav tako pa ni evidentiranih vzletišč za jadralne padalce. V Notranjski regiji sta dva javna letališča, ki sta namenjena športnim dejavnostim. Nevarnost predstavlja koridor komercialnih preletov in preleti športnih plovil preko ozemlja občine.

1.2.1 Letališča, vzletišča in vzletne točke s pristajalnimi stezami

Na območju Notranjske regije sta dve izmed 15 javnih letališč, ki so na območju Republike Slovenije in sicer:

- letališče Postojna, ki je namenjeno za športno aktivnost ter
- letališče Gaberk pri Divači, na katerem ob ugodnih vremenskih razmerah vzletajo in pristajajo manjša motorna in jadralna letala.

Na obeh letališčih se šolajo jadralni in motorni piloti za izvajanje športnih aktivnosti.

1.3 Nadzorovane cone letališč v RS

Pri pregledu podatkov zbranih v Državnem načrtu zaščite in reševanju ob nesreči zrakoplova, verzija 4.0 glede nadzorovanih con (CTR) letališč v RS, na našem območju ni nadzorovanih con.

Notranjska regija spada v manj ogroženo področje glede nesreče z zrakoplovom, saj se največ nesreč zrakoplovov zgodi pri vzletanju in pristajanju zrakoplovov (85%), torej na območju nadzorovanih con (CTR).

1.4 Splošno o nevarnostih letalskih nesreč

Analize nesreč zrakoplovov kažejo, da se večina nesreč zrakoplovov 85% zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju zrakoplovov, torej na območju nadzorovane cone. Letališča morajo imeti izdelane svoje operativne načrte, ki zagotavljajo takojšen odziv na vse vrste nevarnosti in druge neobičajne razmere, da bi tako zmanjšali možnost nesreče in obseg osebne in druge škode na letališču.

Posledice nesreče zrakoplova so skoraj vedno katastrofalne, saj največkrat pomenijo popolno katastrofo, kar z drugimi besedami povedano pomeni 100% smrtnih žrtev. Prav zato so nesreče zrakoplova med tistimi nesrečami, ki se jih ljudje najbolj bojimo. Med žrtve nesreč zrakoplovov ne sodijo samo potniki letal in posadka, ampak tudi ljudje in živali na območju, kjer pride do nesreč zrakoplovov. Posledice nesreče, neposredne in posredne, lahko prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, kulturno dediščino, okolje, infrastrukturo in podobno.

Prebivalci Občine Komen ne spadajo med najbolj ogrožene prebivalce z vidika nesreč zrakoplova. Možno potencialno nevarnost za nesrečo zrakoplova, predvsem manjšega obsega, v izjemnih primerih pa tudi večjega obsega, na območju občine Komen predstavlja koridor za prelet zračnega prometa s civilnimi in vojaškimi (NATO kontrola slovenskega zračnega prostora) zračnimi plovili.

1.5 Značilnost nesreče zrakoplova

Značilno za nesrečo zrakoplova je, da:

- se običajno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke,
- se lahko pripeti na krajih, ki niso tako zlahka dostopni in
- so lahko žrtve tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje.

Glavni vzroki nesreč zrakoplovov so danes predvsem:

- tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova, izguba nadzora, pomanjkljiva kontrola letenja, človeški dejavniki in drugi),
- naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreče pri prevozu nevarnega blaga),
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Nesreče zrakoplovov lahko delimo glede na:

- **vrsto zrakoplova:** nesreča potniškega, tovornega ali vojaškega zrakoplova,
- **kraj nesreče:**
 - padec zrakoplova na naseljeno območje,
 - nesreča zrakoplova na težko dostopnem terenu,
 - nesreča zrakoplova na vodnih površinah,
 - nesreča na javnem letališču ali na območju letališča,
- **posledice nesreče:**
 - žrtve,
 - uničena ali poškodovana infrastruktura, stavbe, kulturna dediščina ter
 - vpliv na okolje.

Ker zrakoplovi ogrožajo potnike, blago, osebje na zrakoplovu in okolico imamo dve vrsti ogroženosti in sicer:

- ogroženost zaradi nesreče zrakoplova,
- ogroženost zaradi tovora – nevarnih snovi na zrakoplovu.

Oblika ogroženosti:

- trčenje zrakoplovov,
- strmoglavljenje zrakoplova,
- preobremenjenost zrakoplova,
- požar ob padcu zrakoplova v z vegetacijo bogato poraščeno okolje,
- rušenje objektov ob padcu zrakoplova na naseljeno območje in
- eksplozija na zrakoplovu.

Če je stopnja ogroženosti pričakovan obseg škode in drugih posledic nesreče lahko ugotovimo naslednje:

- da je varnost potnikov in blaga v zračnem prometu veliko večja kot na cesti,
- da so posledic nesreč in nezgod velike, ker se pelje v enem potniškem letalu tudi po 500 potnikov,
- da se v zračnem prometu prevažajo tudi nevarne snovi, ki lahko ogrožajo širšo okolico

Posledice nesreče:

- žrtve,
- uničena ali poškodovana infrastruktura, stavbe in kulturna dediščina ter
- vpliv na okolje.

1.6 Varnost zračnega prometa

Varnost zračnega prometa predpisujejo različne mednarodne in druge organizacije kot so:

- Evropska Unija (EU),
- Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO),
- Evropska konferenca civilnega letalstva (ECAC),
- Skupnost letalskih organov (JAA),
- Evropska organizacija za varnost zračne plovbe (EUROCONTROL) in
- Organizacija severnoatlantske pogodbe (NATO).

Te organizacije skrbijo za izdelavo in predloge ustrezne zakonodaje ter priporočil za izvajanje varnega zračnega prometa. Evropska Komisija na predlog posameznih organizacij izdaja predpise za povečanje varnosti v zračnem prometu.

Slovenija kot članica teh organizacij mora upoštevati letalske standarde, priporočila in usmeritve, pa tudi zahteve in priporočila v prometni politiki. Zlasti je potrebno tekoče usklajevanje normativnih rešitev z mednarodnimi zahtevami in priporočili, ki jih izdajajo te organizacije.

V primeru nesreče zrakoplova so ogroženi:

- posadke v zrakoplovu,
- potniki v zrakoplovu,
- tovor v zrakoplovu,
- prebivalci gosto naseljenih območij in
- ožje ali širše okolje na katerem bi prišlo do nesreče.

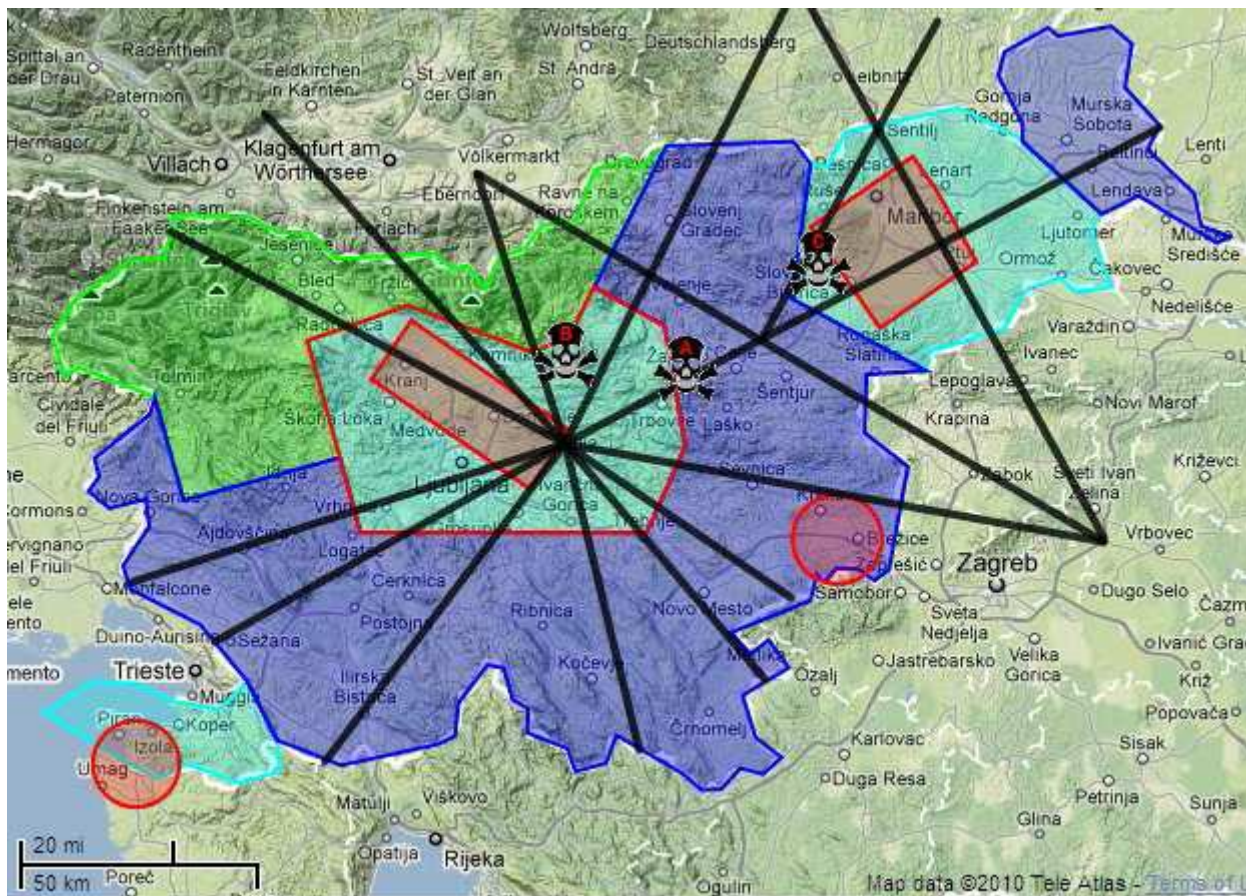
Zadnja nesreča zrakoplova večjega obsega se je na Gorenjskem zgodila pred 40 leti, ko se je ob pristajanju na Letališču Brnik (Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana) zrušilo potniško letalo. Med žrtvami nesreče so bili vsi potniki na krovu letala in posadka.

Pogosteje se pripetijo nesreče manjšega obsega, v katerih so udeležena manjša športna letala, motorni zmajji in druge ultra lahke naprave. Večina teh nesreč, med katere sodijo predvsem nesreče manjših letal, jadralnih letal, padalcev, ultralahkih letal in balonov, se zgodi na območju vzletišč. Možne so tudi nesreče zmajarjev in jadralnih padalcev, ki vzletajo iz različnih vzpetin.

1.7 Dejavniki, ki povečujejo verjetnost nastanka nesreče zrakoplova

➤ Geografske značilnosti občine

Občina Komen leži na jugozahodu Slovenije. Zanja je značilna velika reliefna pestrost, prepletena z neprehodnimi poraščenimi tereni, kraškimi vrtačami in brezni. Reliefna pestrost in neprehodnost predstavlja oviro pri iskanju in reševanju zrakoplova ob nesreči na območju občine. Občina Komen ima 3567 prebivalcev (31.12.2009), 103 km², v povprečju 34,7 prebivalcev na km², v 35 naseljih.

Slika 1: Pregled zračnih poti čez Slovenijo

➤ Vremenske razmere

Med pomembnejšimi vzroki za letalsko nesrečo so neugodne vremenske razmere, med katere prištevamo predvsem nevihtno neurje, močne vetrove, močno sneženje in gosto meglo. Med neugodne vremenske razmere štejemo tudi močne zaledenitve v podhlajenih oblakih in močno turbulenco oziroma vetrovno striženje pri tleh.

Med močno nevihto in neurje sodijo nalivi, nevihtni piš in toča. Nevihtna aktivnost je iz leto v leto spremenljiva. Občasno se pojavljajo tudi nevihte s točo. Nevihtni piš je zelo nevaren za letalski promet, saj se pod bazo nevihtnega oblaka zrak izrazito spušča in če pristajajoče letalo zaide v tak spuščajoči se veter, lahko zaradi hitre izgube višine trešči na tla. Vetrovi ob nevihtah so zelo turbulentni, hitrost pa se jim naglo spreminja. Toča nastaja izključno v spomladansko-poletnem času, pogosto pa je povezana s pojavom nevihtnega piša.

Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO), Urad za meteorologijo je pristojen za ustrezno spremljanje vremenskih razmer, kontrolo in obveščanje o meteoroloških pojavih ter informiranje pilotov in Kontrole zračnega prometa Slovenije d.o.o. za zagotavljanje varnega zračnega prometa.

➤ **Prevoz nevarnega blaga**

Prevoz nevarnega blaga v zračnem prometu je prepovedan razen, če se opravlja v skladu z letalskimi predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji, mednarodnimi standardi in priporočenimi standardi ter tehničnimi navodili, ki jih izdaja ICAO in so usklajeni z dokumenti Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA).

Nevarne snovi so razdeljene v tri kategorije in sicer:

- snovi, ki so dovoljene za letalski prevoz v skladu z dokumenti IATA o pakiranju in prevozu,
- snovi, za katera so potrebna posebna dovoljenja in
- snovi, ki so izključene iz letalskega prevoza.

Z zrakoplovom je prepovedan prevoz predmetov in snovi, ki so v tehničnih navodilih označeni kot prepovedani za prevoz v normalnih okoliščinah in okuženih živih živali razen izjem. Vojaške oborožitve in minsko eksplozivnih sredstev se ne sme prevažati po zraku, razen s posebnim dovoljenjem pristojnih organov in v skladu s predpisi, ki urejajo prevoz nevarnega blaga. Kadar je to potrebno in v interesu javnega reda in varnosti, lahko vlada prepove tudi prevažanje drugega posebnega blaga.

Pri prevozu radioaktivnih snovi veljajo posebni varnostni ukrepi in ker se prepelje zelo majhne količine teh snovi z zrakoplovi, je verjetnost nesreče pri prevozu teh snovi in resna ogroženost zdravja udeležencev nesreče, reševalnih ekip in prebivalstva v okolici zelo majhna.

Obstajajo tudi nevarne snovi, ki so potrebne za plovnost letala, njegovo delovanje, zdravje potnikov in posadke, ter pomenijo možno nevarnost ob padcu letala za okolje, zlasti, če se nesreča zgodi na območju podtalnice. Med te snovi štejemo baterije, insekticide, osvežilce zraka, opremo za preživetje in prenosno napravo za dovod kisika.

➤ **Prevoz jedrskih in radioaktivnih snovi**

Za prevoz radioaktivnih snovi veljajo posebni varnostni ukrepi. Glede na to, da se prepelje zelo majhne količine teh snovi z zrakoplovi je verjetnost nesreče pri prevozu teh snovi in resna ogroženost zdravja udeležencev nesreče, reševalnih ekip in prebivalstva v okolici zelo majhna. Pri tem bi bilo ogroženo nekaj ljudi oziroma bi morali za daljši čas omejiti dostop na območje, če ga ne bi bilo mogoče dekontaminirati. Površina takšnega območja bi znašala nekaj sto kvadratnih metrov, v najslabšem primeru nekaj tisoč kvadratnih metrov.

Ob nesreči zrakoplova, ki prevažata radioaktivne snovi, lahko zaradi velikih pospeškov in verjetnega požara pričakujemo resne poškodbe ali uničenja tovora z radioaktivno snovjo. Ob požaru lahko pričakujemo dve možnosti. V prvem primeru naj bi embalaža zdržala požar in ne bi prišlo do radioaktivne kontaminacije. Druga možnost pa je, da bi embalaža z vsebino vred zgorela. V tem primeru se bodo radioaktivne snovi sprostile v ozračje in zaradi relativno majhne aktivnosti in velikega razredčenja, verjetno ne bo potrebno posebno ukrepanje zaradi radioaktivne kontaminacije. V primeru, da letalo prevažata večjo količino nizko radioaktivne snovi (npr. sveže gorivo) in se poškoduje embalaža, ter ne pride do požara, potem je verjetno onesnaženje predmetov in tal.

Zaradi relativno nizke radioaktivnosti snovi, ki jih praviloma prevažajo z zrakoplovi, ni pričakovati razmer, v katerih bi bilo resno ogroženo zdravje udeležencev nesreče, reševalnih ekip in prebivalstva v okolici. Kljub temu pa je smiselno pričakovati, da je treba onesnažene predmete obravnavati kot radioaktiven odpadek. To terja uporabo posebnih merilnih instrumentov, saj pogosto podatki o radioaktivni snovi niso takoj na razpolago.

Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o., ki za lete in prelete zrakoplovov izdaja predpisana dovoljenja v skladu z letalskimi standardi, razpolaga s podatki o prevozu radioaktivnih snovi v slovenskem zračnem prostoru. Na podlagi omenjenega dovoljenja prevozniku za prevoz nevarnih snovi je za vsak zrakoplov, ki prevažata nevarne snovi, sestava tovora znana v naprej.

Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno ter o tem obvestiti ReCO Postojna (112) ali policijo (113). Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje z nevarnim blagom, da to stori na prevoznikove stroške.

➤ **Terorizem in druge oblike množičnega nasilja**

Ker na območju Notranjske regije ni varovanih letališč, se za primere terorizma in druge oblike množičnega nasilja uporablja regijski načrt ZiR ob uporabi orožij ali sredstev za množično uničevanje v teroristične namene oziroma terorističnem napadu s klasičnimi sredstvi.

1.8 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob nesrečah zrakoplova je verjetnost verižne nesreče zelo velika. Zaradi nastanka verižnih nesreč se število ranjenih in smrtnih žrtev lahko močno poveča. To še prav posebno velja v primeru:

- nesreče zrakoplova na naseljeno območje, ki lahko povzroči požare ali eksplozije ter tako ogrozi življenje ljudi in živali, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine ter
- nesreča zrakoplova z nevarnim blagom, kar lahko povzroči nenadzorovano uhajanje ali odtekanje nevarnega blaga v okolje in s tem nastanek požara in eksplozije.

1.9 Sklepne ugotovitve

Zardi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor Republike Slovenije in, ki potekajo tudi preko območja Notranjske regije in občine Komen (predvsem prelet športnih plovil) je s stališča nevarnosti nastanka nesreče zrakoplova je ogroženo območje občine Komen, kar pomeni, da so na območju občine možne tako nesreče manjšega kot tudi nesreče zrakoplovov večjega obsega.

Glede na to, da na območju občine Komen ni nobenega letališča ali vzletišča, športno letališče v okolici pa samo po sebi ne predstavlja večje nevarnosti oziroma ogroženosti za območje občine, zato je tu prisotna samo ogroženost oziroma nevarnost strmoglavljenja zrakoplova med letom nad območjem občine.

Ob najhujših posledicah, ki jih lahko povzročijo nesreče, ko pade zrakoplov na naseljeno območje, ki prevažata nevarne snovi in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara, bi bilo lahko prizadeto življenje in zdravje ljudi, naravna dediščina ali naseljeno območje na kraju nesreče.

Najhujše posledice lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- na naseljenem območju,
- pri nesreči zrakoplova, ki prevažata nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije ter
- na težko dostopnem terenu.

Verjetnost nesreče zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga je zaradi strogih varnostnih ukrepov in majhne količine prepeljanega nevarnega blaga zelo majhna. V kolikor pa pride do takšne nesreče pri prevozu nevarnih snovi, je prevoznik tisti, ki mora zavarovati, pobrati ali odstraniti nevarno snov ali na drug način poskrbeti, da ni več nevarnosti. Če prevoznik tega ne more izvesti, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje nesreč z nevarnimi snovmi, da to stori na njegove stroške.

S tem načrtom se urejajo predvsem ukrepi in dejavnosti zaščite in reševanja, ki so v pristojnosti Občine Komen.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Da bi bilo ukrepanje ob nesreči zrakoplova organizirano in učinkovito, je treba pripraviti ustrezne načrte na občinski, regijski in državni ravni.

S tem načrtom se urejajo ukrepi in dejavnosti za zaščito in reševanje, ki so v pristojnosti Občine Komen.

Temeljni načrt je državni Načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, številka 84200-1/2009-5 z dne 23.7.2009, verzija 0.4 s katerim je usklajen regijski načrt ZiR ob nesreči zrakoplova, št: 842-2/2010-28, Datum: 10.6.2010 Verzija 3.0. na osnovi katerega je razdelan ta načrt.

Ukrepe zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino izdelata občinska uprava Občine Komen tako, da se izvajanje tega načrta v skladu z načrtom postopnosti, dopolnjuje k regijskemu oziroma državnemu načrtom.

Ukrepi zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen so v tem načrtu izdelani za nesreče zrakoplovov, ob katerih je potrebno za njihovo omilitev ali odpravo posledic poleg rednih služb uporabiti tudi lokalne in druge sile ter sredstva za zaščito, reševanje in pomoč, ne glede na to ali gre za nesrečo manjšega oziroma večjega obsega.

Iskanje pogrešanega zrakoplova se izvaja z zrakoplovi policije in SV ter z enoto reševalcev z reševalnimi psi. Postojna za iskanje pogrešanih oseb in po potrebi tudi z ostalimi reševalnimi enotami in službami na zemlji in v zraku.

Iskanje pogrešanega zrakoplova oziroma delovanje ob nesrečah zrakoplovov **manjšega obsega** glede na območje iskanja, potrebne sile v zraku in na zemlji ter število pogrešanih, izvaja policija v sodelovanju z regijskimi reševalnimi enotami, javnimi reševalnimi službami ter SV.

Občinski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Občino Komen temelji na trenutno razpoložljivih silah in sredstvih občine Komen.

2.2 Temeljna načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč ob nesreči zrakoplova se organizira v skladu z načeli Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob nesreči zrakoplova se upoštevajo predvsem naslednja načela:

- Načelo pravice do varstva,
- Načelo pomoči,
- Načelo javnosti,
- Načelo preventive,
- Načelo odgovornosti,
- Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev,
- Načelo zakonitosti in
- Načelo varstva reševalcev in drugega osebja.

Občina Komen pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi, prednostno organizira izvajanje preventivnih ukrepov.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA

3.1 Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene Ukrepov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen so:

1. Varstvo pred posledicami nesreče zrakoplova zagotavlja v okviru svoje pristojnosti pristojna letališča, prevozniki, resorno ministrstvo, ReŠCZ s silami in sredstvi za ZR, v občini prebivalci kot posamezniki, organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter lokalne skupnosti in državni organi, skladno s svojimi pristojnostmi.
2. Ukrepe zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen v sodelovanju z OŠCZ in drugimi strokovnimi službami izdelata občinska uprava Občine Komen.
3. Ukrepi zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen so izdelani za ukrepanje ob letalski nesreči večjega obsega, uporabljajo pa se tudi v nesreči manjšega obsega, za primere:
 - **zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova), ko:**
 - ReCO Postojna sprejme signal Emergency Locator Transmitter (ELT) od CORS-a,
 - zrakoplov ne prileti na namembni kraj,
 - zrakoplov javi težave in ni več dosegljiv ali
 - zrakoplov izgine iz radarskega zaslona,
 - zrakoplov z okvaro oziroma težavo, kar bi pomenilo težavo za varen pristanek ali
 - polet in
 - **nesreče zrakoplova.**
4. Občinski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova je izdelan v primeru zrakoplova v sili in ob nesreči zrakoplova večjega obsega, ki se zgodi na območju občine Komen. Vsem udeležencem v nesreči zrakoplova morajo pristojni organi in službe zagotoviti takojšno in ustrezno pomoč.
5. Za vse nesreče zrakoplovov se o dogodku obvesti Center za obveščanje.
6. Ukrepi zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen so izdelani za ukrepanje ob nesreči zrakoplova, ko je potreba za omilitev ali odpravo posledic nesreče zrakoplova, poleg rednih služb, aktivirati tudi sile za zaščito reševanje in pomoč v omejenem obsegu, oziroma, če grozi okolju večja nevarnost zaradi:
 - padca zrakoplova na naseljeno območje,
 - nesreče, ki se zgodi na težko dostopnem terenu,
 - nesreče zrakoplova z nevarnim blagom,
 - zrakoplova z okvaro ali težavo, ki bi lahko pomenila nevarnost za varen zasilni pristanek izven letališča.
7. Življenja prebivalcev so ob nesreči zrakoplova ogrožena, če zrakoplov pade na naseljeno območje ali če se zgodi nesreča letala, ki prevaža nevarne snovi. Prebivalci prizadetih območij morajo biti o pričakovani nevarnosti, možnih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob nesreči, pravočasno in objektivno obveščeni, še posebej, če okolju grozi večja nevarnost ali bi padec zrakoplova povzročil večjo materialno škodo na urbanem območju.
8. Ukrepi zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen vključujejo tudi iskanje letala, ko kraj nesreče ni znan. Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o. zagotavlja vse potrebne podatke, ki so potrebni za ugotavljanje mesta nesreče in izvedbo reševanja. Akcijo iskanja in reševanja v delu, ki se nanaša na letalsko področje, usklajuje Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo.
9. Obveščanje, ki je sestavni del Ukrepov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen velja za zrakoplov vsili in za nesrečo zrakoplova.
10. V ukrepih je opredeljeno reševanje zrakoplova, ki je strmoglavil. Iskanje iz zraka izvajajo zrakoplovi, ki so v lasti Policije in Slovenske vojske, po potrebi pa tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, ki delujejo po navodilih Kontrole zračnega prometa Slovenije d.o.o.. Pogrešano letalo na tleh iščejo policijske enote, ustrezne službe in enote civilne zaščite.

11. Ob nesreči vojaškega zrakoplova prevzame naloge zaščite in reševanja Slovenska vojska, ob pomoči civilnih reševalnih služb in Policije. Če je v nesreči zrakoplova udeležen vojaški zrakoplov tuje države, se izvajajo postopki reševanja skladno z veljavnimi predpisi ob sodelovanju države udeleženke.
12. V primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova, ko še niso bili aktivirani ukrepi zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen, so prvi posredovalci na terenu gasilci, NMP in policija.
13. Za operativno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči zrakoplova je na kraju nesreče odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu.
14. V primeru, da ob nesreči zrakoplova lastne sile in sredstva na zadostujejo, se zaprosi za pomoč sosednje občine, regijo in štab Civilne zaščite Republike Slovenije.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

3.2.1 Koncept odziva ob letalski nesreči

Koncept odziva ob nesreči zrakoplova je odvisen od pričakovanih posledic oziroma posledic nesreče zrakoplova, človeških žrtev in materialne škode.

Nesreča zrakoplova oziroma zrakoplov v sili sta opredeljena kot:

1. nesreča manjšega obsega:

- pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso pod 5700 kg ali je v njem umrlo ali se teže poškodovalo manj kot 12 ljudi in pri tem okolju ne grozi večja nevarnost ali, če gre za tak zrakoplov v sili in takšno nesrečo, ki jo praviloma lahko obvladajo javne reševalne službe, reševalne službe letališč, če se nesreča zgodi na enem izmed letališč in prevoznik;
 - po nastanku nesreče in morebitnem predhodnem iskanju, sledi obveščanje pristojnih organov in javnosti, ocena stanja na terenu, vzpostavitev stanja pripravljenosti za ukrepanje, aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč v omejenem obsegu, izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog in nadaljnje spremljanje dogodkov;
- Nesreče manjšega obsega se praviloma pričakujejo le na območju športnih letališč, vzletišč in pristajalnih mest, kjer se izvajajo operacije ultra lahkih letal;
- pri iskanje pogrešanega zrakoplova in delovanju ob nesrečah zrakoplova manjšega obsega na območju iskanja, vodi policija, v sodelovanju z javnimi reševalnimi službami ter po potrebi s Slovensko vojsko;
 - pri kateri se izvede obveščanje pristojnih organov in javnosti, iskanje pogrešanega zrakoplova, ocena stanja na terenu, vzpostavitev stanja pripravljenosti za ukrepanje ter aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč v omejenem obsegu, izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ter nadaljnje spremljanje dogodkov.

2. nesreča večjega obsega, ki se zgodi na območju ene regije oziroma, če se iskanje pogrešanega zrakoplova izvaja na območju ene regije, je nesreča:

- pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso nad 5700 kg ali je v njem umrlo ali se težje poškodovalo 12 in več oseb ali gre za tak zrakoplov v sili ali okolju grozi večja nevarnost zaradi:
 - nesreče zrakoplova na letališču,
 - nesreče zrakoplova na naseljeno območje,
 - nesreče zrakoplova, ki se zgodi na težko dostopnem terenu,
 - nesreče zrakoplova na vodnih površinah,
 - nesreče zrakoplova z nevarnim blagom ali
 - težave zrakoplova, ki bi lahko pomenila nevarnost za varen pristanek in polet;
- pri kateri je potrebno za nadzor in obvladovanje uporabiti poleg javnih reševalnih služb, služb letališča in prevoznika, tudi druge sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč;
- pri kateri naloge iskanja pogrešenih oseb, tudi v primeru, da gre za sum pogrešanega zrakoplova usmerja in usklajuje Ministrstvo za promet, iskanje pa v skladu z Zakonom o policiji vodi Policija v sodelovanju s poveljnikom Civilne zaščite za Notranjsko ter drugimi državnimi organi in organizacijami. Pri iskanju in reševanju sodeluje tudi Slovenska vojska. Takoj, ko je najden pogrešan zrakoplov, policija zavaruje kraj nesreče, delo in vodenje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa prevzame in usklajuje poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko, v sodelovanju s pristojnimi službami;

3.3 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja v primeru nevarnosti padca ali nesreče zrakoplova na območju občine Komen se aktivira, ko je treba zrakoplovu v sili ali nesreči večjega obsega za omilitev le te ali odpravo posledic, poleg rednih služb, aktivirati tudi lokalne sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Odločitev o uporabi načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za občino Komen sprejme poveljnik Civilne zaščite Občine Komen oziroma njegov namestnik.

Glede na razmere se aktivirajo občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč Občine Komen.

Če viri Občine Komen na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, se glede na posledice, zaprosi za regijske oziroma državne sile in sredstva, ki so na voljo.

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz pristojnosti občine

4.1.1 Organi občine Komen

- Župan,
- Občinska uprava.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč občine

- **Organi Civilne zaščite Občine Komen**

- Poveljnik CZ občine,
- Namestnik poveljnika CZ občine,
- Občinski štab Civilne zaščite.

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
-----	--

- **Enote in službe Civilne zaščite Občine Komen**

- tehnično reševalna enota (ekipa za izvidovanje, ekipi za reševanje),
- ekipa za prvo pomoč,
- služba za podporo (vodstvo službe za podporo, ekipa za oskrbo, ekipa za zveze, ekipa za prevoz, ekipa za informacijsko podporo in administrativno delo),
- poverjeniki za CZ po naseljih.

P –	Seznam občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
P –	Pregled enot in služb CZ

- **Prostovoljne sile društev in drugih nevladnih organizacij**

- Prostovoljno gasilsko društvo Komen,
- Območno združenje Rdečega križa Sežana,
- Župnijska Karitas,
- Taborniki
- Lovci,
- Planinci ...

P –	Pregled gasilskih enot, ki sodelujejo pri reševanju
P –	Pregled humanitarnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

- **Poklicne sile**

- ZGRS Sežana,
- Zdravstveni dom Sežana, Zdravstvena postaja Komen,
- Center za socialno delo Sežana.

P –	Pregled poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot
P –	Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj
P –	Pregled služb, podjetij in drugih organizacij, pomembnih za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči

V primeru, da Občina Komen s svojimi silami in sredstvi ne obvladuje situacije zaprosi za pomoč regijo in po dogovoru z poveljnikom CZ za Notranjsko regijo sosednje občine.

P –	Seznam članov štaba CZ za Notranjsko regijo
-----	---

4.2 Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru nesreče zrakoplova se uporabljajo obstoječa sredstva, ki se jih zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe občinskih enot in služb civilne zaščite ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča poveljnik Civilne zaščite Občine Komen ali njegov namestnik.

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru nesreče zrakoplova se uporablja primerna:

- zaščitna in reševalna oprema (sredstva za osebno in skupno zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci) in
- materialna sredstva za zaščito, reševanje in pomoč iz popisa.

P –	Pregled opreme in sredstev iz popisa
P –	Pregled opreme in sredstev občinskih enot

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Stroške v zvezi z delovanjem občinskih enot in služb civilne zaščite in štaba CZ zagotavlja Občina Komen.

Finančna sredstva se zagotavljajo za:

- stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike civilne zaščite in druge sile zaščite, reševanja in pomoči),
- stroške usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške in storitve, gorivo, mazivo idr.),
- stroške nakupa, vzdrževanja in servisiranja opreme in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

Stroški se pokrijejo iz sredstev, namenjenih v proračunu Občine Komen za usposabljanje enot in služb, izvedbo akcij in intervencij. V primeru večjih potreb pa iz proračunske rezerve, na podlagi odloka, ki ga predlaga župan in sprejme Občinski svet Občine Komen.

Nastale stroške je občina upravičena pridobiti s strani povzročitelja nesreče in v posameznih primerih tudi od države.

D -	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
-----	--

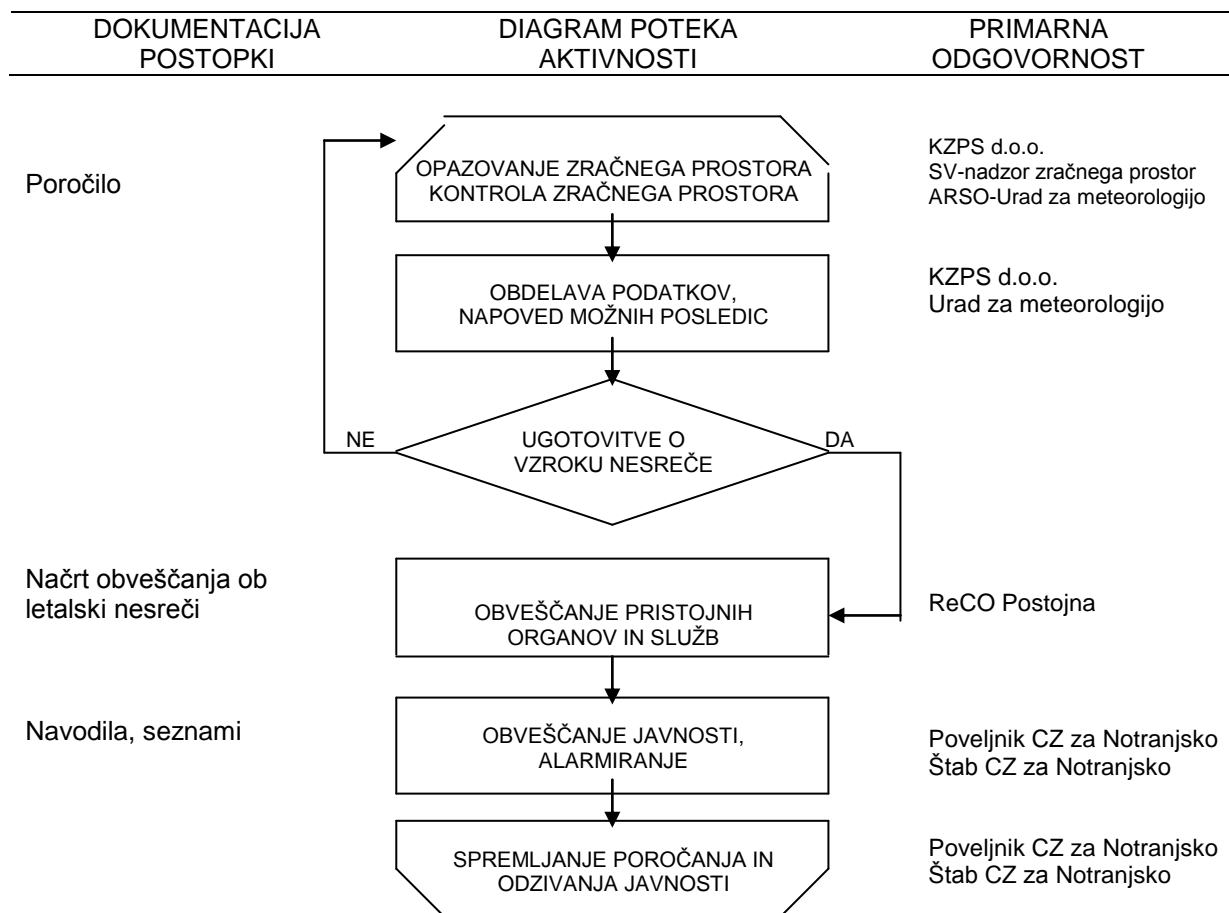
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje

Nadzor zračnega prostora Republike Slovenije, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota Slovenske vojske, vodenje in usmerjanje zračnega prometa pa javno podjetje KZPS d.o.o..

Kontrolo zračnega prometa na območju Republike Slovenije izvajajo pristojne službe javnega podjetja KZPS d.o.o.. Služba območne kontrole zračnega prostora Ljubljana vodi in kontrolira zračni promet v kontrolnem delu zračnega prostora nad območjem občine Komen.

Pri izvajanju posameznih nalog nadzora zračnega prostora lahko sodelujejo, v skladu s skupnimi načrti na podlagi mednarodnih pogodb, tudi vojaški sistemi, službe in zrakoplovi zavezniških držav.

Slika: Shema opazovanja ob nesreči zrakoplova

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb

Pristojne organe in službe se obvešča v primeru:

- zrakoplova v sili oziroma
- nesreče zrakoplova.

Pristojne organe in službe se ne obvešča v primeru stanja pripravljenosti. Stanje pripravljenosti se sproži, ko je na zrakoplovu indikacija za manjšo težavo, zrakoplov pa v takšnem primeru vseeno poleti.

Vsakdo, ki izve oziroma je priča zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova v slovenskem zračnem prostoru ali na slovenskem ozemlju:

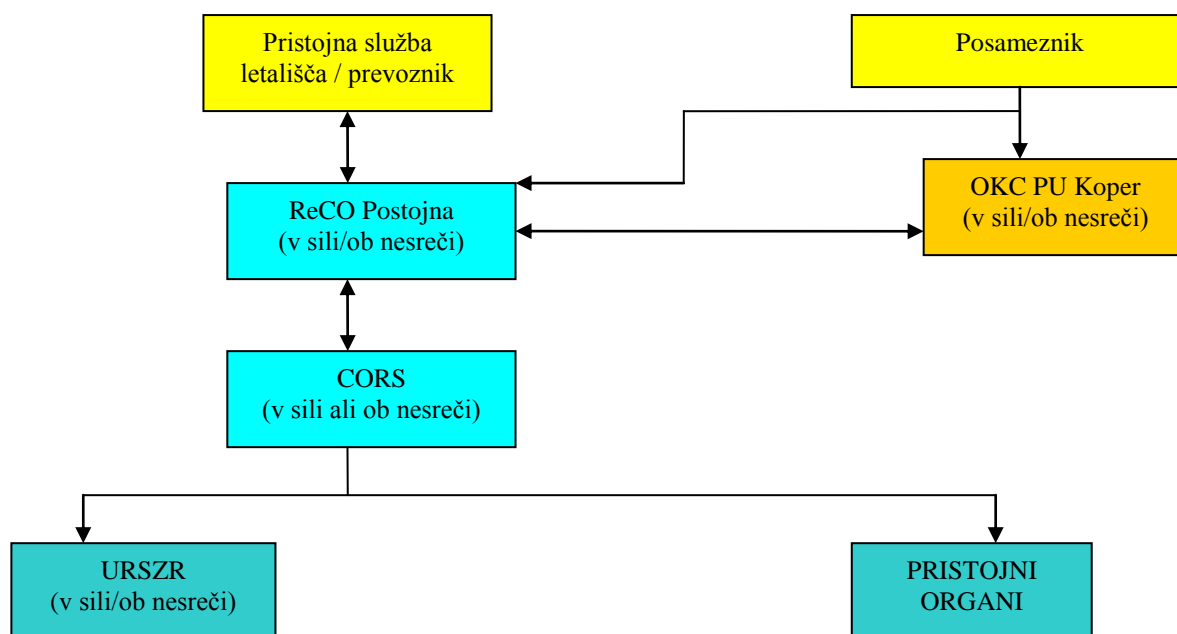
- pristojna služba Letališča Jožeta Pučnika,
- pristojni na športnih letališčih,
- prevoznik ali
- posameznik,

mora to takoj sporočiti v:

- Regijski center za obveščanje na številko 112,
- Operativni komunikacijski center Policijske uprave Koper na številko 113 ali
- Službo letališke kontrole zračnega prometa Brnik oziroma
- Službo območne kontrole zračnega prometa Ljubljana.

Regijski center za obveščanje Postojna in Operativno komunikacijski center Policijske uprave Koper si medsebojno izmenjata informacijo o dogodku.

Zrakoplov v sili oziroma nesreča zrakoplova v sili se lahko zgodi na letališču ali izven letališča (tudi na območju občine Komen).

Slika: **Shema obveščanja pristojnih organov in služb v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova**

V primeru, da prvo informacijo o zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova prejme prevoznik jo posreduje v pristojni Regijski center za obveščanje, ki nato preveri verodostojnost tega sporočila pri prevozniku, ter nato o nesreči obvesti Center za obveščanje Republike Slovenije.

V primeru, da Republika Slovenija preko javnega podjetja Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o. sprejme signal ELT, to sporočilo javno podjetje KPZS d.o.o. posreduje v Center za obveščanje Republike Slovenije, ki nato obvesti Regijski center za obveščanje Postojna. Obveščanje se izvede po telefonu, takoj, ko je to mogoče, pa tudi na predpisanem obrazcu za obveščanje po faksu ali po elektronski pošti.

Prvo obvestilo v primeru zrakoplova v sili oziroma o nesreči zrakoplova, namenjeno Regijskemu centru za obveščanje, mora vsebovati podatke o:

- vrsti zrakoplova (potniško, tovorno ali vojaško),
- državi letalskega prevoznika,
- letalskemu prevozniku,
- vrsti nevarnosti (nesreča ali zrakoplov v sili),
- položaju zrakoplova,
- kraju vzleta in pristanka zrakoplova,
- UTC času poteka dogodka,
- številu oseb v zrakoplovu (potnikov in posadke),
- vrsti in količini blaga,
- izvedenih ukrepah,
- potrebni pomoči.

Po prejemu obvestila o zrakoplovu v sili, večjega obsega Regijski center za obveščanje obvesti:

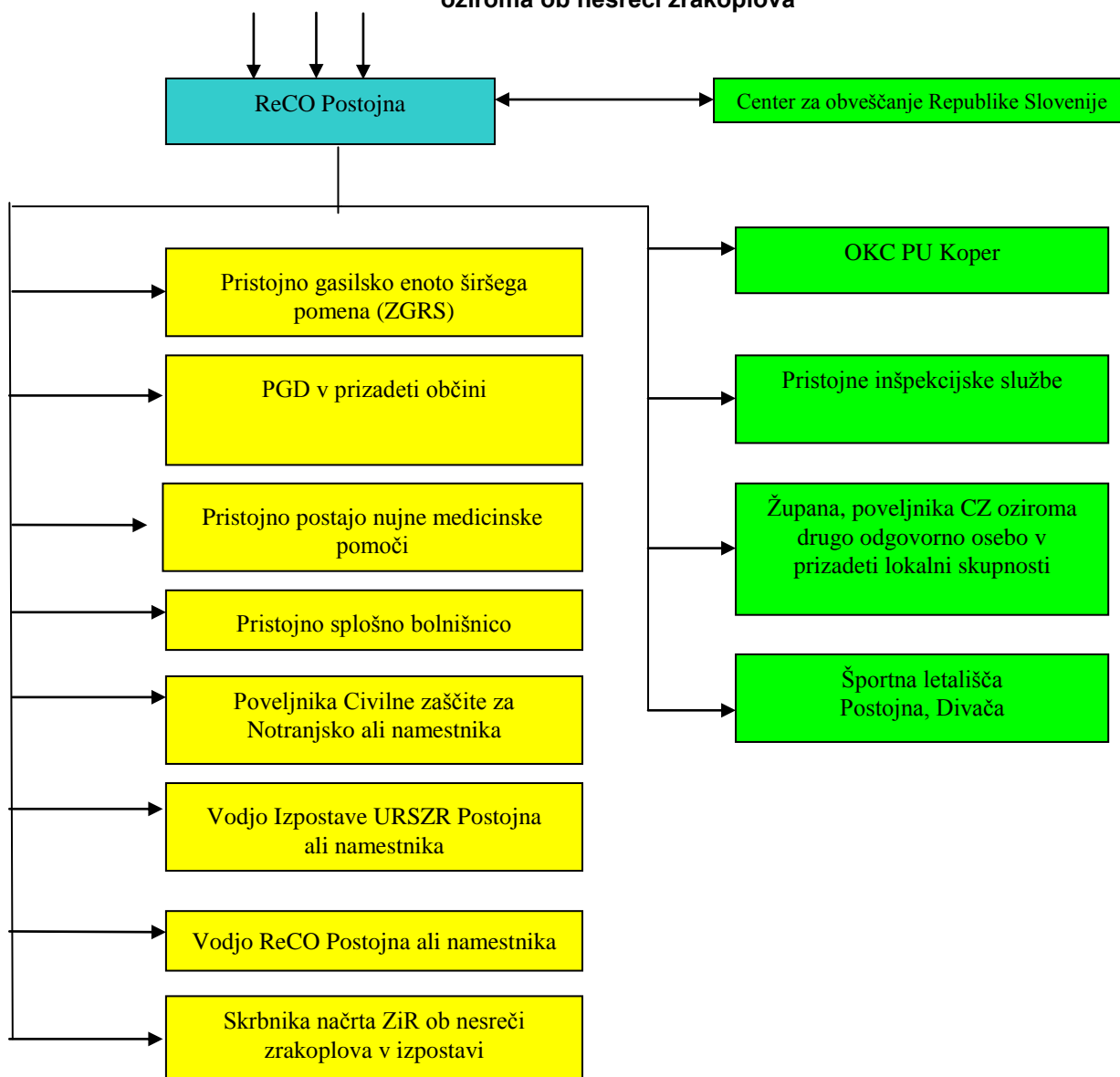
- Center za obveščanje Republike Slovenije,
- Operativni komunikacijski center Policijske uprave Koper,
- Poveljnika Civilne zaščite za Notranjsko oziroma njegovega namestnika,
- vodjo Izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna,
- vodjo Regijskega centra za obveščanje Postojna in
- skrbnika načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

V primeru nesreče zrakoplova večjega obsega in potrditvi obvestila ReCO Postojna obvesti:

- Pristojno gasilsko enoto širšega pomena (ZGRS Sežana) in GE PGD in KGZ ,
- Pristojni zdravstveni dom oz. postajo nujne medicinske pomoči (ZD Sežana in ZP Komen),
- Operativni komunikacijski center Policijske uprave Koper,
- Poveljnika Civilne zaščite za Notranjsko ali namestnika,
- Vodjo Izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna,
- skrbnika načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova (strokovni sodelavec za ZiR),
- župana oziroma drugo odgovorno osebo v Občini Komen.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen

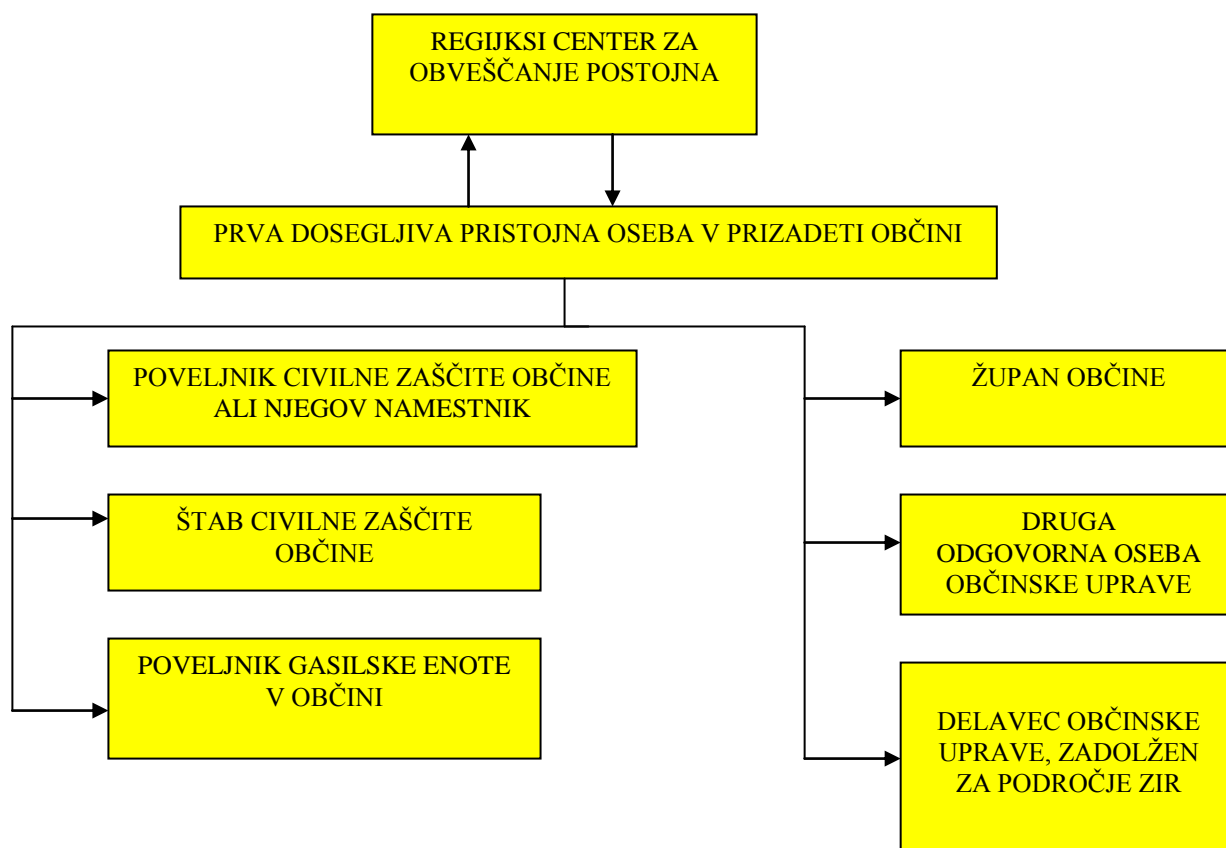
Slika: **Shema obveščanja Regijskega centra za obveščanje Postojna v primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova**

Po sprejemu obvestila o zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova na območju občine Komen mora obveščena pristojna oseba obvestiti ostale pristojne osebe v Občini Komen, ki so:

- poveljnik Civilne zaščite Občine Komen ali njegov namestnik,
- župan Občine Komen,
- direktor občinske uprave Občine Komen,
- odgovorni delavec občinske uprave Občine Komen, ki pokriva zaščito in reševanje,
- štab Civilne zaščite Občine Komen – po nalogu poveljnika CZ in
- poveljnika PGD Komen.

Poveljnik CZ občine in župan oz. druge odgovorne osebe komunicirajo s poveljnikom CZ za Notranjsko in vodjo izpostave URSZR Postojna.

Slika: Shema obveščanja ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova v občini Komen

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen

5.3 Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova obsega:

- obveščanje občanov (po dogovoru z ReŠCZ v okviru pristojnosti občine),
- obveščanje svojcev udeležencev nesreče in obveščanje ogroženih prebivalcev na naseljenem območju, na katero je strmoglavilo letalo (prevzame državni informacijski center),
- obveščanje širše javnosti, ki zajema obveščanje domače in tuje javnosti o poteku zaščitno-reševalnih dejavnosti, za kar je primarno odgovorna država.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P –	Seznam oseb pristojnih za stike z javnostjo

5.3.1 Obveščanje svojcev udeležencev letalske nesreče in obveščanje ogroženih prebivalcev

V skladu z Regijskim načrtom zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Notranjsko regijo, Verzija 3.0., sta za obveščanje svojcev udeležencev nesreče zadolžena Izpostava Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna oziroma Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki za te potrebe ustanovita informacijski center. V primeru, da se ob nesreči zrakoplova ne ustanovi informacijski center, je za obveščanje svojcev udeležencev nesrečen pristojen prevoznik zrakoplova.

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju in dajanje napotkov za izvajanje zaščitnih ukrepov je skupaj z Izpostavo Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje postojna zadolžena Občina Komen, skladno z 12. členom Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/2007) in 14. členom Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči morajo vzpostaviti z ogroženim prebivalstvom na prizadetem območju in svojci udeležencev čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Opozarjanje in obveščanje o stanju na prizadetem območju Občina Komen praviloma izvaja preko zvočnikov na intervencijskih vozilih, preko megafonov, s trkanjem in zvonjenjem oziroma delitvijo pisnih obvestil od vrat do vrat, preko elektronskih medijev, preko javnih medijev, s sistemom javnega alarmiranja in na druge, krajevno običajne načine.

P –	Pregled sredstev javnega obveščanja
-----	-------------------------------------

Občina Komen obvešča prebivalce o stanju na prizadetem območju na krajevno običajen način preko svoje spletne strani in preko lokalnih medijev, ki pokrivajo območje občine.

Občina Komen objavi telefonsko številko informacijske pisarne na kateri občani lahko dobijo podatke o nesreči.

V primeru nesreče večjega obsega, kjer je poleg občine Komen prizadetih še več drugih občin, poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko poskrbi za ustrezno obveščanje in opozarjanje javnosti na pretečo nevarnost prek lokalnih medijev. Za dodatne informacije se prav tako lahko na regijski ravni objavijo posebne telefonske številke.

5.3.2 Obveščanje širše javnosti

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti sta odgovorna poveljnik Civilne zaščite Občine Komen in župan občine Komen v skladu s svojimi pristojnostmi. Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje občinska uprava Občine Komen.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam oseb pristojnih za stike z javnostjo
P –	Pregled sredstev javnega obveščanja

Obveščanje drugih držav in mednarodnih organizacij je opredeljeno v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, v. 4.0.

5.4 Alarmiranje

Z javnim alarmiranjem se prebivalce občine Komen opozarja na nevarnosti ob nesreči zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Javno alarmiranje se uporablja samo v zelo nujnih primerih, ko je čas glavni dejavnik zaščite, reševanja in pomoči in v primeru zrakoplova v sili, ob nesreči zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje (nevarnost eksplozije ali požara) ter v primeru strmoglavljenja zrakoplova na naseljeno območje, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in prebivalstvo opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS št. 105/2007).

Alarmiranje javnosti preko siren, izvede Regijski center za obveščanje Postojna, na zahtevo:

- vodje intervencije,
- poveljnika Civilne zaščite Občine Komen,
- njegovega namestnika ali
- druge pooblaščen osebe.

Operater v ReCO Postojna mora takoj po znaku za neposredno nevarnost posredovati obvestilo po radiju, televiziji oziroma na drug predviden način o vrsti nevarnosti in napotke za osebno in vzajemno zaščito in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov.

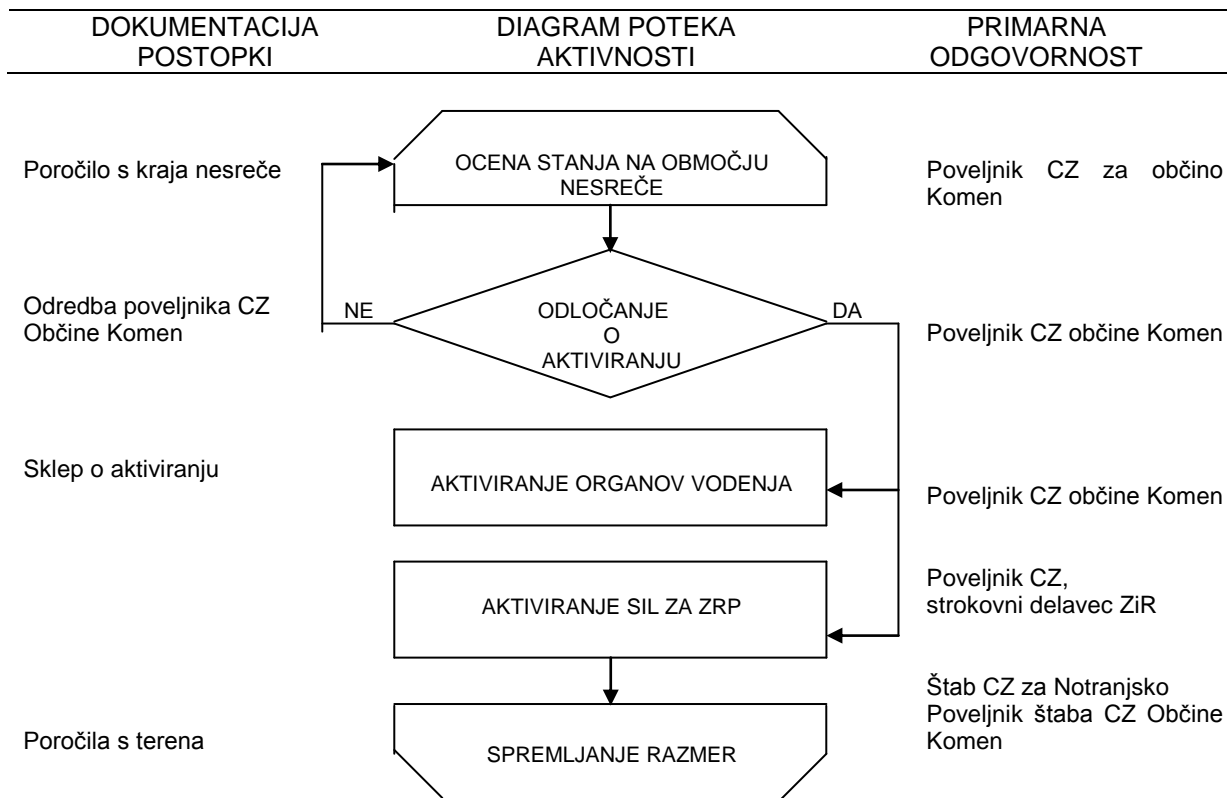
Predvsem se ogroženim prebivalcem posreduje podatke o:

- vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- ogroženem območju,
- napotke za osebno in vzajemno zaščito,
- napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov in
- napotke za ravnanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

O pripravljenosti in aktiviranju Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz občinske pristojnosti odloča poveljnik Civilne zaščite Občine Komen, njegov namestnik oziroma druga pooblaščen oseba.

Slika: Shema aktiviranja organov in njihov pristojnih služb ob nesreči zrakoplova

D – Navodilo za izvedbo MOB – aktiviranja sil in sredstev za zaščito in reševanje

O pripravljenosti in aktiviranju civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz pristojnosti Občine Komen odloča poveljnik Civilne zaščite Občine Komen ali njegov namestnik.

P – Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen

Po prejemu obvestila in prvih poročilih o nesreči zrakoplova poveljnik Civilne zaščite Občine Komen, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik presodi, glede na posledice nesreče zrakoplova, možen razvoj razmer, ter potrebo po uporabi ustreznih organov in strokovnih služb za zaščito, reševanje in pomoč in občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč. V zvezi z navedenim se poveže z poveljnikom CZ za Notranjsko.

P – Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen

P – Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen

Na podlagi stanja (razsežnosti in posledicah nesreče zrakoplova) in zahtev po pomoči, sprejme odločitev o aktiviranju organov pristojnih za operativno strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči na ravni občine Komen in o uporabi občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Komen.

D -	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D -	Vzorec delovnega naloga

Glede na oceno stanja in možen razvoj dogodkov poveljnik Civilne zaščite Občine Komen lahko aktivira:

- člane štaba Civilne zaščite Občine Komen,
- odgovorne osebe občinske uprave Občine Komen (strokovnega delavca ZiR),
- pripadnike Civilne zaščite Občine Komen,
- ostale, po nalogu pristojnih oziroma odgovornih oseb.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
D –	Dokumenti o aktiviranju in mobilizaciji sil Civilne zaščite občine Komen (Navodilo o aktiviranju ob nesreči)
D –	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D –	Vzorec delovnega naloga

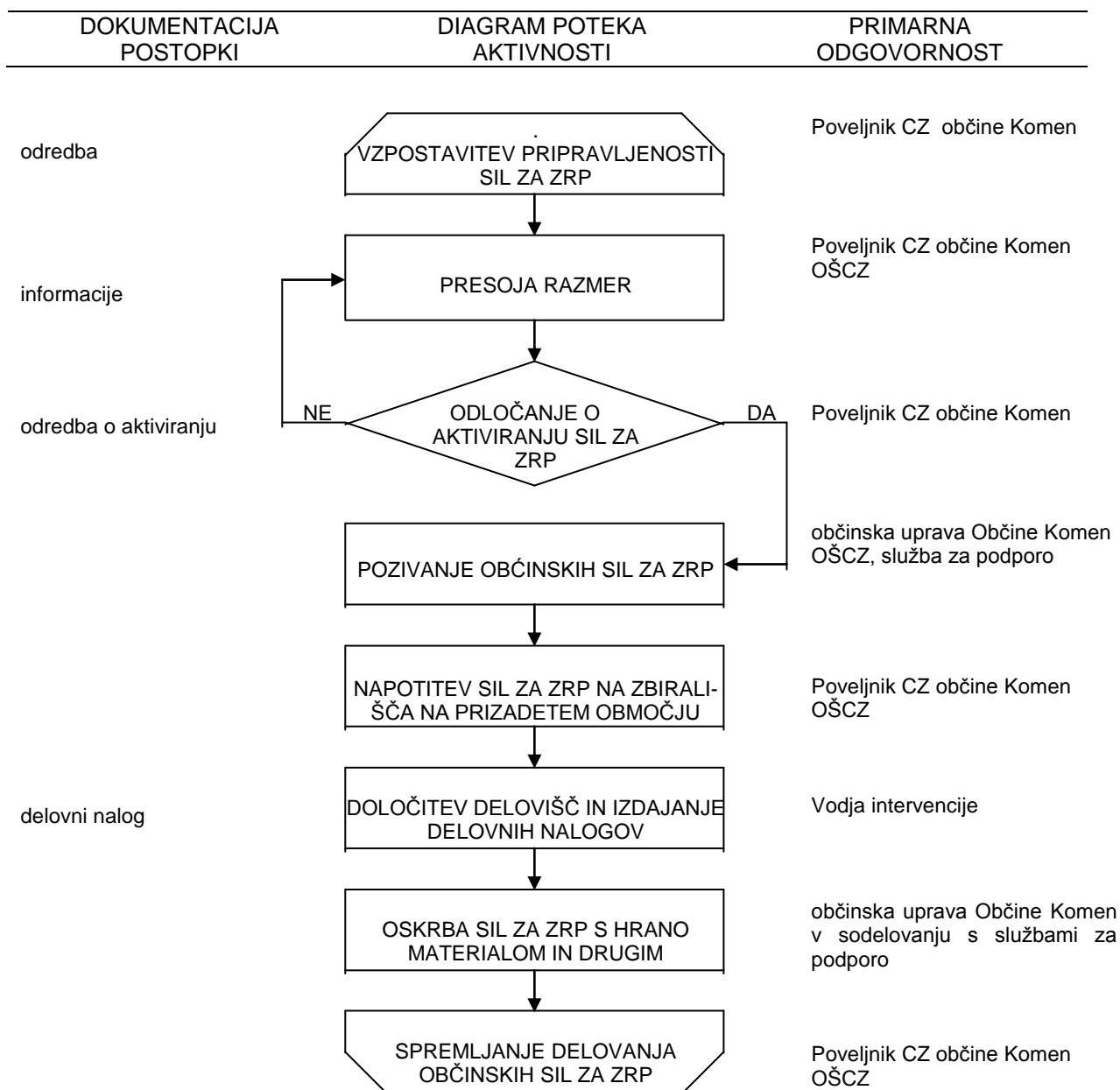
Aktiviranje se lahko izvaja na naslednje načine in v navedenem zaporedju:

1. proženje pozivnikov (sistem osebnega klica) – primarni način aktiviranja (ReCO),
2. preko telefonov – sekundarni način, ReCO Postojna obvesti prvo dosegljivo osebo posamezne enote,
3. na druge načine (kurirji).

6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in organizirajo za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Komen odloča poveljnik Civilne zaščite Občine Komen.

Pripadnike civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč se aktivira – poziva, v skladu z dokumenti za aktiviranje sil in sredstev, ki se nahajajo v posebni mapi Aktiviranje in mobilizacija sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč.

Slika: **Shema aktiviranja občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob nesreči zrakoplova**

Pozivanje pripadnikov civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč izvaja občinska uprava Občine Komen v sodelovanju z enotami CZ (ekipa za informacijsko podporo, ekipa za zveze). Operativne gasilce in tiste, ki imajo pozivnike aktivira Izpostavo Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna - ReCO.

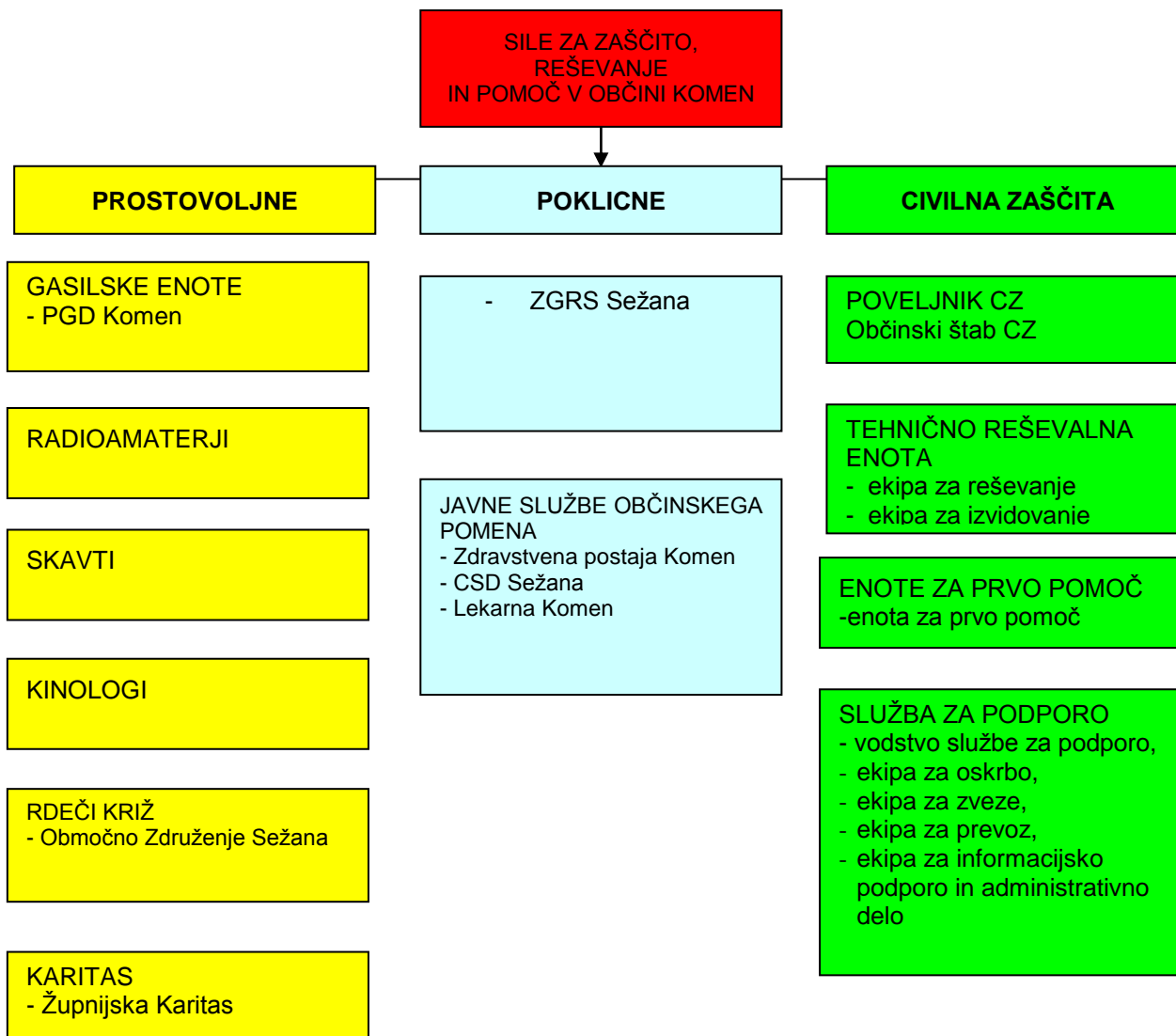
Občinska uprava Občine Komen izvaja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v civilni zaščiti oziroma na področju zaščite in reševanja.

Za pozivanje občinskih sil za zaščito reševanje in pomoč se aktivira ekipa za zveze (kurirji). Poveljnik Civilne zaščite Občine Komen izda z odredbo za mobilizacijsko aktiviranje tudi nalog za napotitev sil zaščite in reševanja na mesto nesreče.

D –	Dokumenti o aktiviranju in mobilizaciji sil CZ Občine Komen (Navodilo o aktiviranju ob nesreči)
D –	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D –	Vzorec delovnega naloga

Občinska uprava Občine Komen v sodelovanju s službo za podporo pripravi poročila glede oskrbe sil za zaščito in reševanje s hrano, gorivom, materialom in drugimi potrebnimi sredstvi.

Za zagotavljanje zavarovanja in varnosti se aktivira Policijska postaja Sežana, ki zavaruje območje nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje izvajanje posameznih zaščitnih ukrepov, sodeluje pri urejanju prometa in izvaja nadzor nad upoštevanjem začasne in stalne prometne signalizacije.

Slika: Pregled občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Poveljnik Civilne zaščite Občine Komen oz. poveljnik PGD Komen (samo za gasilske enote PGD) lahko na podlagi presoje odredita tudi stanje pripravljenosti določenih občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna pomoč Občine Komen ob nesreči zrakoplova obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju opreme, ki je na razpolago v občini Komen (gradbena mehanizacija, oprema za potrebe tehničnega reševanja, itd), v zvezi z zagotavljanjem MTS OŠCZ sodeluje z ReŠCZ.

P –	Regijski štab CZ za Notranjsko
-----	--------------------------------

6.3.1 Logistični center

Logistični center se organizira po potrebi in na lokaciji, ki je odvisna od vrste in obsega potrebne pomoči. Vodjo logističnega centra imenuje župan.

Prispela pomoč se zbira v logističnem centru, od koder se organizira razdelitev na kraj nesreče. Ekipa za oskrbo, taborniki, skavti, prostovoljci župnijske Karitas ter Krajevne organizacije Rdečega križa in ostale enote CZ sodelujejo pri razdeljevanju pomoči občine, regije ali države na prizadeto območje.

6.3.2 Finančna sredstva

Občina Komen ureja vse zadeve v zvezi z nadomestilom plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri ZR. Vse stroške v zvezi s pripravljenostjo in delovanjem sil in sredstev na prizadetem območju ob nesreči zračnega plovila krije država (poglavje 6.3. regijskega načrta ZR ob nesreči zrakoplova, na Notranjskem v 3.0).

Materialna in finančna sredstva lahko za potrebe svojih intervencijskih enot in služb zahtevajo vodje teh enot in služb. O uporabi materialnih in finančnih sredstev nato odloča občinski poveljnik v dogovoru z poveljnikom CZ za Notranjsko oziroma njegovim namestnikom. Prispela pomoč se zbira v Logističnem centru Postojna lahko pa po dogovoru neposredno v LC Komen.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Posamezni organi vodenja na občinski ravni imajo ob nesreči zrakoplova naslednje naloge:

7.1.1 Župan občine Komen:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje posledic nesreče,
- s poveljnikom CZ sodeluje pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic nesreče,
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, stanju varstva in sprejetih zaščitnih ukrepih.

7.1.2 Občinska uprava občine Komen

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- spremlja nevarnosti,
- Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje Izpostava Postojna sporoča podatke za izvajanja aktivnosti ZRP,
- obvešča pristojne občinske organe o nesreči,
- zagotavlja pogoje za delo Štaba CZ,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju občinskih sil za ZRP,
- poziva pripadnike CZ in pripadnike drugih sil za ZRP,
- organizira neobvezne oblike usposabljanja prebivalcev za osebno in vzajemno pomoč ter za izvajanje predpisanih zaščitnih ukrepov,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen

7.1.3 Poveljnik Civilne zaščite občine Komen:

- oceni posledice letalske nesreče in potrebo po vključitvi sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč,
- vodi operativno-strokovno dejavnost civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe,
- nadzoruje izvajanje nalog – spremlja stanje na prizadetem območju,
- usklajuje izvajanje operativnih ukrepov in dejavnosti občinskih organov,
- usmerja dejavnost za zaščito, reševanje in pomoč ter obvešča poveljnika civilne zaščite za Notranjsko o poteku izvajanja zaščite, reševanja in pomoči,
- pripravi končno poročilo o izvajanju zaščite in reševanja ter ga predstavi županu, poveljniku cz Notranjske regije in URSZR Izpostavi Postojna,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite za Notranjsko regijo
D –	Dokumenti o aktiviranju in mobilizaciji sil Civilne zaščite Občine Komen (Navodilo o aktiviranju)
D –	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D -	Vzorec delovnega naloga

7.1.4 Štab Civilne zaščite občine Komen

- izdelava oceno situacije in oceno posledic nesreče,
- presoja razvoj razmer in ogroženosti, oceno potrebnih sil in sredstev, vodi karte in sprotno spremlja razmere na terenu,
- nudi poveljniku Civilne zaščite Občine Komen strokovno pomoč pri vodenju in izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči,
- pripravlja strokovne ukrepe in navodila za delo na območju nesreče,
- izdelava poročilo o nesreči,
- opravlja ostale naloge po odredbi poveljnika Civilne zaščite Občine Komen.

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P –	Pregled sredstev javnega obveščanja

7.1.5 Policijska postaja Sežana – PU Koper:

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi,
- varuje določene osebe, objekte, organe in okoliše,
- sodeluje z letalsko enoto policije pri oskrbovalnih, izvidniških in drugih nalogah pomembnih za zaščito, reševanje in pomoč,
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom,
- preprečuje, aktivira in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov ter druge iskane osebe in jih izroča pristojnim organom,
- vzpostavlja komunikacijsko-informacijsko povezavo z drugimi državnimi organi,
- opravlja policijske naloge v zvezi s tujci v skladu z razmerami,
- identificira mrtve ob nesreči zrakoplova manjšega obsega,
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidniških in drugih nalog,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.6 Slovenska vojska

- izvaja radiološki, dozimetrični in meteorološki monitoring, izvidovanje ogroženih področij in označevanje kontaminiranega zemljišča skupaj z drugimi silami za ZRP,
- izvaja radiološko dekontaminacijo ljudi, materialnih dobrin in zemljišč skupaj z drugimi silami za ZRP,
- izvaja vzorčenje,
- izvaja radiološke laboratorijske analize vzorcev,
- nudi pomoč pri izvajanju osnovnih ukrepov zaščite pred radiološko kontaminacijo,
- organizira zaščito in reševanje pripadnikov SV ter sredstev, ki jih upravlja,
- nudi pomoč pri evakuaciji civilnega prebivalstva,
- nudi pomoč pri zagotavljanju pogojev za namestitev in oskrbo ogroženega prebivalstva v primeru evakuacije,
- skladno s svojimi pristojnostmi usklajuje sodelovanje enot in služb SV pri izvajanju nalog ZRP,
- skladno s pristojno zakonodajo zagotavlja uporabo materialnih sredstev SV za ZRP in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.7 Druge organizacije

Nujna medicinska pomoč

Nujno medicinsko pomoč ob nesreči zračnega plovila izvajajo ekipe nujne medicinske pomoči organizirane na pred bolnišničnem nivoju in ustrezne organizacijske enote na sekundarnem nivoju (bolnišnice), v skladu s sprejetimi zdravstvenimi smernicami za ravnanje ekip nujne medicinske pomoči.

- osnovno NMP organizira ZD Sežana z Zdravstveno postajo v Komnu,
- ostale zdravstvene ustanove iz regije se vključijo v skladu s potrebami - izvajajo medicinsko oskrbo ponesrečenih na terenu in v zdravstvenih ustanovah,
- ReŠČZ skupaj z osnovnim zdravstvom Notranjske regije koordinira sile in sredstva zdravstva potrebna za ukrepanje ob nesreči in posreduje pri zagotavljanju pomoči iz drugih regij,
- zdravstvene ustanove izvajajo ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

P –	Pregled zdravstvenih domov in postaj
P –	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

Nevladne organizacije

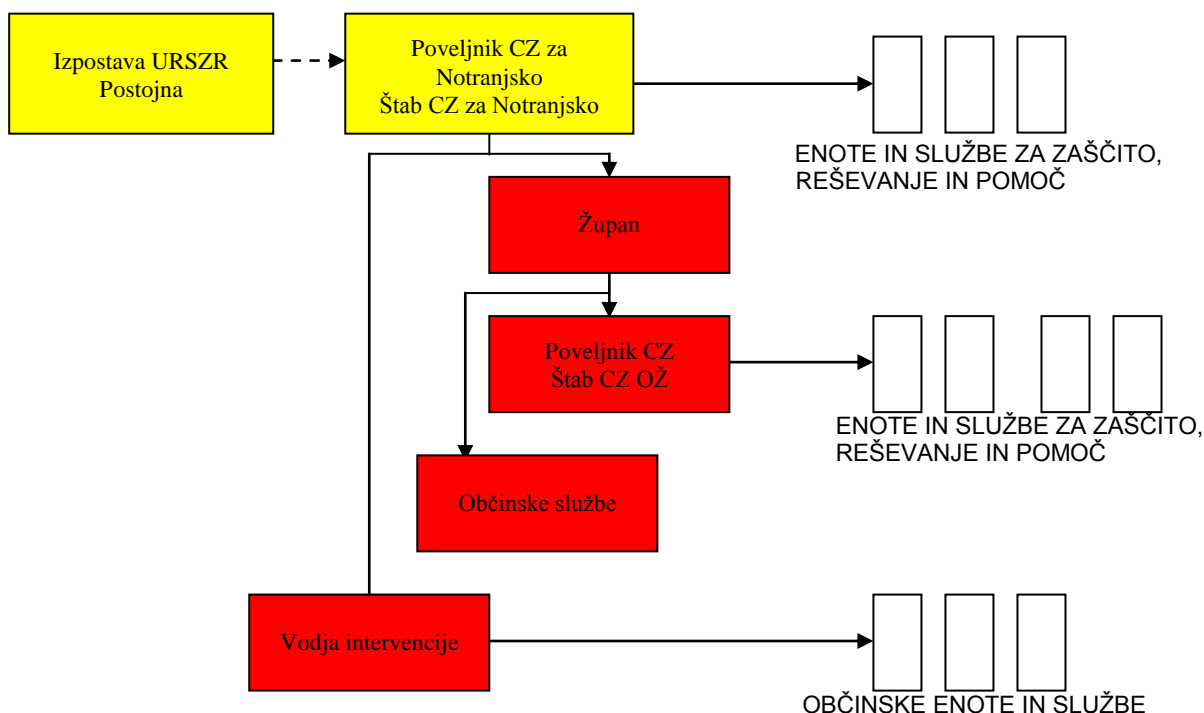
Območno združenja Rdečega križa Slovenije, Slovenska Karitas, gasilci, kinologi, taborniki, skavti ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev poveljnika CZ za Občino Komen.

P –	Pregled nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
-----	--

7.2 Operativno vodenje

Operativno strokovno vodenje Civilne zaščite Občine Komen ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Komen izvaja poveljnik Civilne zaščite Občine Komen, ob pomoči štaba Civilne zaščite Občine Komen kot svetovalnega organa, vodje intervencij in vodje reševalnih enot.

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite Občine Komen
-----	--

Slika: **Shema poteka aktivnosti operativnega vodenja**

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite Občine Komen
P –	Pregled gasilskih enot, ki sodelujejo pri reševanju
P –	Pregled gasilskih enot v Notranjski regiji
P –	Pregled sil in sredstev, ki se jih lahko aktivira v Občini Komen

Glede na posledice nesreče z nevarno snovjo ali v primeru padca zrakoplova na naseljeno območje poveljnik Civilne zaščite Občine Komen samostojno ali v skladu z odločitvami poveljnika Civilne zaščite za Notranjsko, odredi aktiviranje ustreznih organov in sil za zaščito, reševanje in pomoč občine Komen. Ob nesreči zrakoplova z nevarno snovjo ali ob padcu zrakoplova na naseljeno območje se v aktivnosti zaščite in reševanja vključijo sile Civilne zaščite Notranjske regije in SV.

V primeru, da Občina Komen ne razpolaga z zadostnimi in ustreznimi silami, poveljnik štaba Civilne zaščite Občine Komen zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč poveljnika Civilne zaščite za Notranjsko.

Če je prišlo do nesreče večjega obsega, kjer je poleg občine Komen prizadetih še več drugih občin v regiji, dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč skupnega pomena organizira in vodi poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko.

Štab Civilne zaščite Občine Komen ob nesreči zrakoplova organizira svoje delo na obstoječem sedežu, ki je v prostorih Občine Komen, lahko pa tudi neposredno na prizadetem območju. V primeru da je zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanosti komunikacij ali zaradi drugih razlogov onemogočeno delo štaba Civilne zaščite Občine Komen, se preseli na rezervno lokacijo.

Logistično podporo aktiviranim silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva zagotavlja po dogovoru logistični center Komen in LC Postojna – Izpostava URSZR Postojna, s službo za podporo in pogodbenimi organizacijami.

P –	Pregled služb za podporo
-----	--------------------------

Posledice nesreče je treba čimprej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaščite Občine Komen in drugih organov, za kar je pristojna ekipa CZ občine Komen za administrativno delo in informacijsko podporo.

7.3 Organizacija zvez

Pri vzpostavljanju telekomunikacijskih zvez pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se poleg javnega telefonskega omrežja, obvezno uporablja radijsko omrežje ZARE in ZARE+.

Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja pridejo še posebej do izraza v vseh neobičajnih razmerah, ko naročniki javnega telefonskega omrežja zasedejo vse razpoložljive zmogljivosti in pride morda celo do kratkotrajnega izpada samega omrežja, ki ne zmore tako močno povečanega prometa. V takem primeru nastopi potreba v Regijskem centru za obveščanje Postojna po dodatnih obhodnih poteh, ki jih lahko ponudijo radijska omrežja.

Pri vodenju intervencij in reševalnih akcij zaščite, reševanja in pomoči, sile za zaščito, reševanje in pomoč, uporabljajo sistem radijskih zvez zaščite in reševanja.

Sistemi radijskih zvez

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se lahko uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- telefaksu,
- elektronski pošti,
- radijskih zvezah (ZARE, ZARE+),
- mobilnih telefonih,
- stacionarnih telefonih,
- internetu.

P -	Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja
-----	--

Pri operativnem vodenju dejavnosti za zaščito, reševanje in pomoč se uporabljata sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZARE in ZARE+), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebnega klica. Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah, ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja (uporabljajo ga pripadniki enot in služb Civilne zaščite, gasilci, gorski reševalci, jamarji, potapljači, kinologi idr.). Telekomunikacijsko središče sistema ZARE je v Regijskem centru za obveščanje Postojna. Prek njega se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme.

Radijske zveze sistema ZARE se uporabljajo v skladu z Navodilom za uporabo radijskih zvez.

Po potrebi se zagotovi namestitev mobilnih repetitorjev in centrov zvez. Za vzpostavitev radijske zveze za povezavo med organi vodenja se uporabljajo:

26. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Nanosu,
27. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Slivnici
28. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Artvižah

V primeru, da so v naloge zaščite in reševanja vključeni tudi zrakoplovi slovenske vojske in policije se za medsebojno komuniciranje uporablja Radijski imenik 15. Bataljona za zračni transport (BZTRA) oziroma klicni znak radijskega sistema ZARE Letalske policijske enote.

Dežurni operativec v Regijskem centru za obveščanje Postojna določi kanal katerega uporabljajo reševalci na kraju nesreče med izvajanjem nalog zaščite in reševanja.

P -	Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja
D -	Navodilo za uporabo radijskih zvez.

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Ukrepi zaščitne, reševanja in pomoči

Ob zrakoplovu v sili oziroma nesreči zrakoplova se izvajajo naslednji ukrepi zaščite, reševanja in pomoči:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- radiološka, kemična in biološka zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev ter
- zaščita kulturne dediščine.

Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov v občini Komen je v pristojnosti Občine Komen. V kolikor Občina Komen s svojimi silami in sredstvi ne zmore izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo.

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

V primeru, da bi se zgodila nesreča večjega obsega na gosto naseljenem območju bi bilo potrebno izvesti:

- evakuacija prebivalcev iz neuporabnih objektov in ogroženih območij,
- rušenje neuporabnih objektov,
- odstranjevanje ruševin,
- nastanitev v primerne objekte.

P –	Pregled odlagališč za ruševine in druge materiale
P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmožljivosti
P –	Pregled objektov javne prehrane in njihovih zmožljivosti

Po nesreči zrakoplova večjega obsega poveljnik Civilne zaščite Občine Komen ob pomoči službe za podporo CZ in poverjenikov čimprej zbere podatke o številu ogroženih prebivalcev, koliko je poškodovanih stavb, ki jih je z enostavnimi ukrepi možno sanirati ali zavarovati, koliko zgradb je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče uporabljati, ter koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče. Ugotoviti mora tudi število poškodovanih javnih objektov ter število poškodovanih objektov, ki so nujno potrebni za zdravljenje, nego in pomoč prizadetim prebivalcem. Poškodbe objektov glede njihove uporabnosti ugotavlja in ocenjuje regijska komisija za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov, ki se ji pridružijo še drugi strokovnjaki gradbene stroke.

- Pri obravnavi zgradb, ki predstavljajo pomembno kulturno dediščino je potrebno dosledno upoštevati zahteve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica,
- Preglede železnice in reševanja organizirajo Slovenske železnice in upravljavci cest, glede poteka reševanj in koordiniranja akcij pa sodelujejo s štabom Civilne zaščite Občine Komen.
- Preglede cest in mostov ter eventualna usposobitvena dela izvajajo upravljavci cest v povezavi s štabom Civilne zaščite Občine Komen,
- Za preskrbo z vodo ter za vzdrževanje vodovodnih napeljav in naprav je zadolženo javno podjetje Kraški vodovod Sežana, ki je dolžan pri tem sodelovati s štabom Civilne zaščite Občine Komen,
- Aktivnosti v zvezi s preskrbo z električno energijo bo vodilo Elektro Primorske, pri svojem delu pa bo sodelovalo s štabom Civilne zaščite Občine Komen.

Regijska komisija za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov čimprej ugotovi dejansko stanje objektov ter jih razvrsti med uporabne, začasno neuporabne in neuporabne odvisno od možnosti in stroškov sanacije.

P –	Seznam poverjenikov CZ
-----	------------------------

Poveljnik Civilne zaščite Občine Komen po podani oceni regijske komisije in stroke odredi postopno izvajanje določenih ukrepov, da se prepreči nadaljnja rušenja. Na podlagi ugotovitev regijska komisija za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov čimprej izdela seznam (načrt na karti):

- nujnih rušenj in odstranitvev zgradb ali delov zgradb, ki grozijo s porušitvijo in odstranitvev razrahljanih ruševin,
- zavarovanje razrahljanih zidov,

- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov, pa tudi zunanjih podpornih elementov,
- priprava za nastanitev v varne objekte.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po letalski nesreči, odvisno od obsega posledic. Ocena poškodovanosti zgradb se dela skupaj s komisijami za oceno škode. Zgradbe se na podlagi pregleda, ki ga opravijo omenjene strokovne ekipe, razvrstijo na:

- **uporabne**,
- **začasno neuporabne**, ki jih je letalska nesreča poškodovala v tolikšni meri, da so nujno potrebne obnove,
- **neuporabne**, ki jih je letalska nesreča bodisi porušila bodisi poškodovala v tolikšni meri, da jih ni več mogoče sanirati. Vstop vanje je treba prepovedati oziroma onemogočiti.

Objekte ustrezno označi komisija z barvami glede na uporabnost objektov:

- zelena – uporabno,
- rumena – začasno uporabno in
- rdeča – neuporabno.

Pri tem imajo prednost zgradbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem objekt zdravstvene postaje, gasilski dom, zgradbi osnovnih šol, občinska stavba, itd. Poseben pristop zahtevajo tudi tako imenovani inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, energetske objekti, vodni zbiralniki, predori, infrastrukturni objekti, nekateri industrijski objekti in drugo.

Med urbanistične, gradbene in druge tehnične ukrepe sodijo tudi:

- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti ter
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

P –	Pregled tehnično-reševalnih enot
P –	Seznam članov občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
P –	Pregled odlagališč za ruševine in druge materiale

8.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ker se z zrakoplovi prevažata tudi nevarno blago, morajo biti te snovi prepeljane v skladu z dokumenti IATA in ICAO. Gre predvsem za mednarodne polete, za uvoz radio-farmaceutskih sredstev za nekatere zdravstvene in raziskovalne ustanove, ter za prevoz goriva za Nuklearno elektrarno Krško.

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da zaradi poškodbe zrakoplova, lahko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Poleg življenj potnikov na zrakoplovu, ljudi na letališču, so ogrožena tudi življenja ljudi in živali, ki živijo na območju nesreče in okolje. Če do tega pride, je potrebno na prizadetem območju poostri nadzor nad nevarnim blagom in ravnanje z njimi.

Za neposredno zaščito ljudi in okolja pred učinki nevarnih snovi oziroma pred posledicami nesreče z nevarnimi snovmi po potrebi regijska enota za radiološko, kemično in biološko zaščito:

- opravlja izvidovanje nevarnega blaga (detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo in enostavnejše analize),
- ugotavlja in označuje meje kontaminiranega območja,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- izvaja vzorčenje za analize in preiskave,
- usmerja, usklajuje in izvaja zaščitne ukrepe,
- izvaja dekontaminacijo ljudi in opreme ter
- ugotavlja uspešnost dekontaminacije.

Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave ter analize izvaja takoj po nesreči pooblaščen ekološki laboratorij z mobilno ekipo pri Inštitutu Jožef Štefan iz Ljubljane. Analize, ki jih na terenu ni mogoče opraviti, izvajajo po potrebi pooblaščen organizacije, ki so opremljene z laboratoriji za najzahtevnejše kemične, biološke in radiološke preiskave.

Prav tako se lahko v primeru nesreče zrakoplova uporabi tudi državna enota za radiološko, kemično in biološko zaščito ter dekontaminacijo in 18. bataljon RKB slovenske vojske, ki izvaja radiološko, kemično in biološko detekcijo in dekontaminacijo.

Ob nesreči, ko so zaradi uhajanja nevarne snovi ogrožene podtalnica, kmetijske, gozdne ali vodne površine, je potrebno o tem obvestiti tudi pristojne inšpekcijske službe.

Vsi pripadniki sil, ki intervenirajo na ogroženem območju morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo in biti ustrezno opremljeni.

O nevarnosti, ki jo predstavljajo nevarne snovi za prebivalstvo in živali je potrebno čimprej opozoriti prebivalce prizadetega območja. Pri tem je potrebno prva opozorila posredovati preko elektronskih siren (ReCO Postojna), javnih medijev z opozorili iz gasilskih vozil in drugimi primernimi sredstvi za obveščanje.

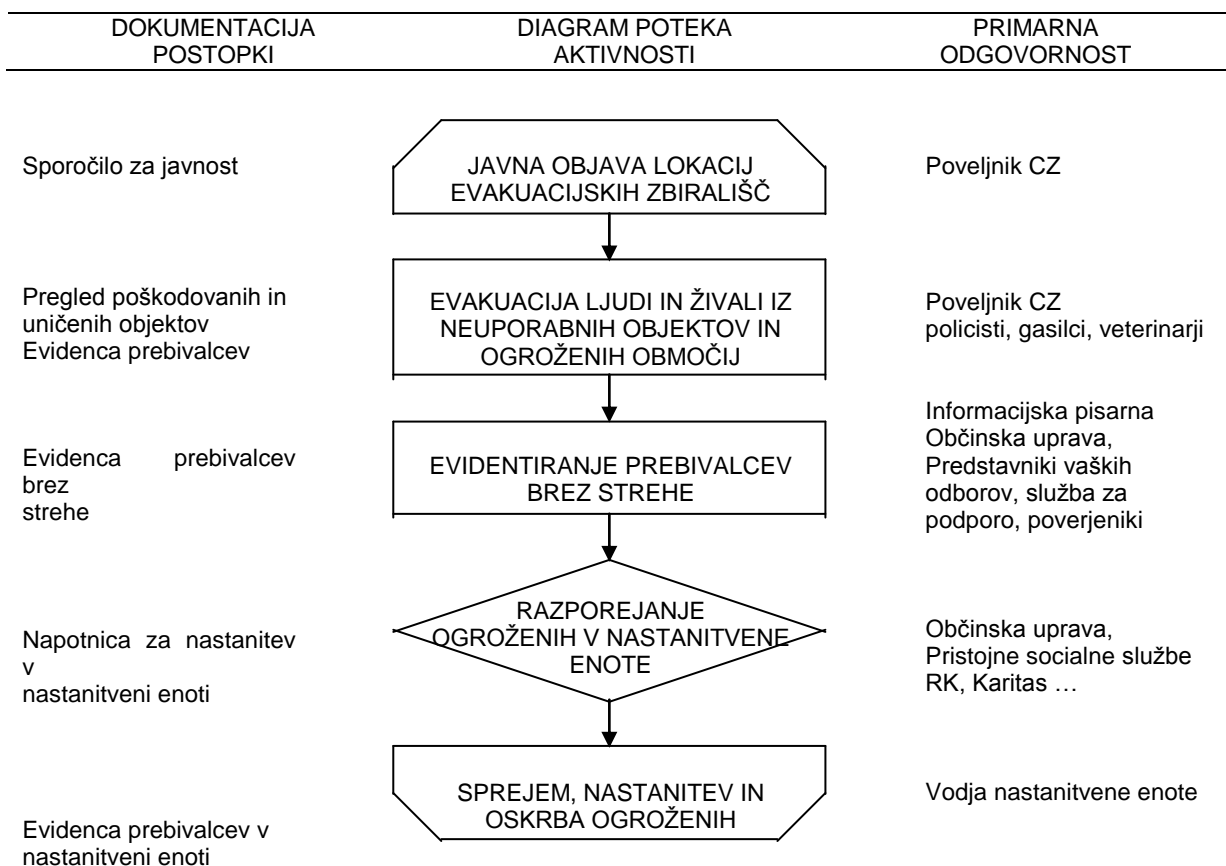
P -	Pregled sredstev javnega obveščanja
D -	Navodilo za obveščanje, opozarjanje in alarmiranje

8.1.3 Evakuacija

Če bi ob nesreči zrakoplova prišlo do večjega požara oziroma do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje in bi to ogrozilo življenje in zdravje ljudi ter živali, bi bilo potrebno izvesti evakuacijo.

Prebivalci se ob nesreči zrakoplova praviloma, če ni nevarnega blaga ne evakuirajo z območja, kamor je strmoglavil zrakoplov. Če je le mogoče, moramo urediti nastanitvene zmogljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovim domov. V kolikor vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domačem kraju, se delu prebivalcev na lastno željo omogoči nastanitev pri sorodnikih ali prijateljih, ostale evakuiramo na neprizadeta območja.

Na prizadetem območju je potrebno poskrbeti tudi za nastanitvene zmogljivosti (hleve) in preskrbo za živino, načeloma čim bližje domov lastnikov.

Slika: Shema izvajanja ukrepov evakuacije ob nesreči zrakoplova

Evakuacijo prebivalcev iz naselij, ki se nahajajo na ogroženem območju, se načrtuje in izvaja na podlagi podatkov, ki jih posreduje letalska družba in prevoznik nevarne snovi.

Evakuacijo odredi Poveljnik CZ občine Komen ali vodja intervencije, izvajajo pa jo policisti Policijske postaje Sežana in gasilci PGD Komen, pri evakuaciji živali pa jim pomagajo veterinarji.

P –	Pregled začasnih zbirališč prebivalcev ob umiku iz zgradb
P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti
P –	Pregled lokacij zasilnih prebivališč
P –	Pregled veterinarskih organizacij

Za evakuacijo ljudi in živali je odgovoren štab Civilne zaščite Občine Komen. V primeru potrebne evakuacije se prebivalci zberejo na začasnih zbirališčih, ki so navedena v prilogi oziroma na kraju, ki ga objavi OŠCZ na krajevno običajen način. Na teh začasnih zbirališčih poteka evidentiranje prebivalcev, ki so ostali brez strehe nad glavo, ki jo izvaja služba za podporo ob pomoči občinske uprave Občine Komen in predstavnikov vaških odborov.

Z začasnih zbirališč poteka razporejanje ogroženih prebivalcev v nastanitvene enote, ki ga izvajajo služba za podporo, občinska uprava Občine Komen in Center za socialno delo Sežana, ob pomoči vaških odborov. Ogrožene prebivalce se evakuira v urejene in pokrite prostore, kot so športni ter kulturni objekti in objekti s prenočitvenimi kapacitetami. Seznam teh objektov se nahaja v prilogi. Ko poveljnik Civilne zaščite Občine Komen oceni, da kapacitete zidanih prostorov niso zadostne ali iz kakršnih koli drugih razlogov niso primerne za evakuacijsko sprejemališče, odredi postavitve šotorov na primernih zunanjih površinah, navedenih v prilogi.

P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P –	Seznam služb za podporo
P –	Seznam predsednikov vaških skupnosti
P –	Pregled začasnih zbirališč prebivalcev ob umiku iz zgradb
P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti
P –	Pregled lokacij zasilnih prebivališč
P –	Pregled veterinarskih organizacij

8.1.4. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Za nastanitev evakuiranih prebivalcev z ogroženih območij poskrbi Občina Komen, ki tudi izvede evakuacijo.

Naloge na tem področju opravljajo službe civilne zaščite za podporo, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki razpolagajo z nastanitvenimi in prehrabnimi zmogljivostmi.

P –	Pregled služb za podporo
P –	Pregled humanitarnih organizacij v občini Komen
P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti
P –	Pregled objektov javne prehrane in njihovih zmogljivosti

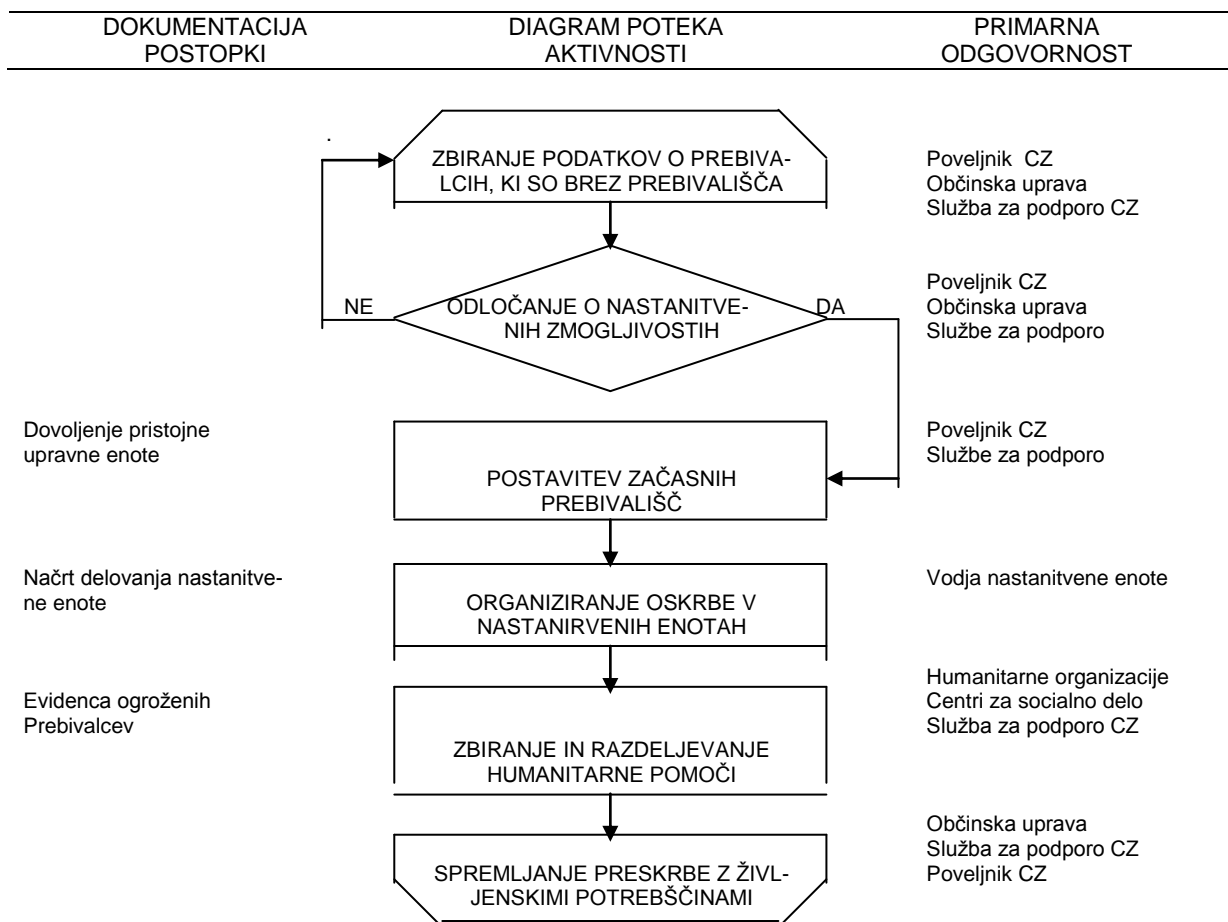
Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsega:

- urejanje sprejemališč za evakuirane prebivalce,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva (v turistične in druge počitniške zmogljivosti),
- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami ter,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Nastanitev evakuiranih prebivalcev z ogroženih območij občine je možna na neogroženih območjih občine Komen in se izvaja po načrtih in navodilih Občine Komen.

Nastanitev se izvede v primerne objekte, kjer so zagotovljeni osnovni pogoji za življenje (ogrevanje, voda, elektrika, sanitarije). V ta namen se običajno uporabijo športni in kulturni objekti (dvorane), počitniške zmogljivosti izven sezone in drugi za to primerni objekti.

P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti
P –	Pregled lokacij zasilnih prebivališč
P –	Pregled objektov javne prehrane in njihovih zmogljivosti

Slika: **Shema sprejema in oskrbe ogroženih prebivalcev ob nesreči zrakoplova**

Podatke o ljudeh brez strehe nad glavo zbirajo poveljnik Civilne zaščite Občine Komen, služba za podporo Civilne zaščite Občine Komen in občinska uprava Občine Komen – informacijska pisarna ob pomoči poverjenikov CZ in predstavnikov vaških odborov. Poveljnik Civilne zaščite Občine Komen v sodelovanju s predstavniki vaških odborov tudi odloča o nastanitvenih zmogljivostih.

Za postavitev začasnih bivališč v skladu z zakonodajo ni potrebno pridobiti nobenih dovoljenj.

Za oskrbo v nastanitvenih enotah, je odgovoren vodja posamezne nastanitvene enote, katerega imenuje župan, ki po potrebi vključi ostale enote in društva, ki opravljajo naloge na tem področju (ekipa za oskrbo, Karitas, rdeči križ, skavti, center za socialno delo).

Humanitarna pomoč se zbira v logističnem centru, od koder se organizira njeno razdeljevanje ogroženim prebivalcem. Pri tem sodelujejo ekipa za oskrbo, Župnijska Karitas Komen, Območno združenje Rdečega križa Sežana, skavti in Center za socialno delo Sežana, v sodelovanju s predstavniki vaških odborov.

Preskrbo z življenjskimi potrebščinami spremljajo občinska uprava Občine Komen, služba za podporo Civilne zaščite Občine Komen in poveljnik Civilne zaščite Občine Komen v sodelovanju s poverjeniki in predstavniki vaških odborov.

P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Pregled služb za podporo
P –	Pregled humanitarnih organizacij v občini Komen

V kolikor kapacitete v občini Komen ne zadoščajo, se Občina Komen poveže s sosednjo občino oziroma zaprosi za pomoč štab Civilne zaščite za Notranjsko.

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

V primeru poškodbe katerekoli kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova je potrebna čim hitrejša zaščita in nadaljnja preprečitev poškodb kulturne dediščine.

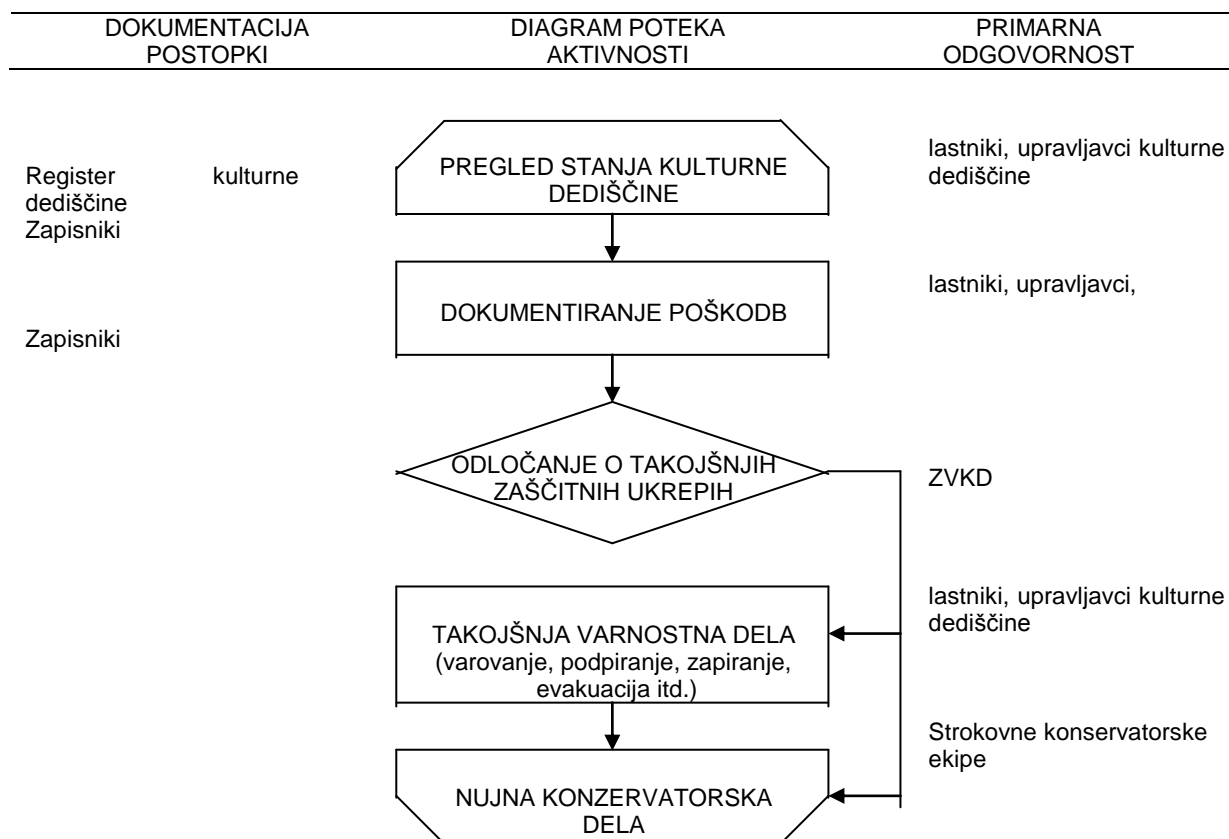
Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine, v sodelovanju enotami civilne zaščite in drugimi silami za zaščito, reševanje in pomoč.

Kulturna dediščina se identificira na podlagi predhodno posredovanih podatkov o kulturni dediščini, ki jih pripravijo strokovne javne službe.

P -	Seznam objektov kulturne dediščine na območju občine Komen
-----	--

V primeru poškodbe kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnjih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnjih varnostnih del (evakuacija, zavarovanje, varovanje, ...),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- sodelovanje pri izdelavi programa sanacije in obnove nepremičnin kulturne dediščine, programa restavratorskih in konservatorskih posegov za sanacijo arhivskega gradiva in dokumentarnega gradiva ter programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Slika: Shema izvajanja zaščite kulturne dediščine

Pregled stanja kulturne dediščine ter dokumentiranje poškodb po nesreči zrakoplova v občini Komen bo opravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Nova Gorica, v sodelovanju z lastniki oziroma upravljavci kulturne dediščine v občini Komen.

Odločanje oziroma izvajanje takojšnjih zaščitnih ukrepov, takojšnjih varnostnih del in nujnih konservatorskih del je v pristojnosti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Območne enote Nova Gorica, ki mora v svojem načrtu opredeliti ukrepe in naloge zaščite in reševanja predmetov in objektov kulturne dediščine. Pri izvajanju teh nalog Zavod za varstvo kulturne dediščine OE Nova Gorica, sodeluje z lastniki oziroma upravljavci kulturne dediščine.

Po potrebi se pri izvajanju takojšnjih varnostnih del vključijo tudi posamezne enote Civilne zaščite in prostovoljnih organizacij Občine Komen, predvsem enota za tehnično reševanje (v primeru varovanja, podpiranja in podobnih tehnično gradbenih ukrepov) in služba za podporo (v primeru evakuacije).

8.2 Naloge zaščite, reševanja in pomoči

Ob nesreči zrakoplova se v občini Komen izvajajo naslednje naloge zaščite, reševanja in pomoči:

- iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- tehnično reševanje,
- prva pomoč in nujna medicinska pomoč,
- reševanje iz ruševin,
- pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

8.2.1 Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)

Vse razpoložljive podatke, ki so pomembni za ugotavljanje mesta nesreče in lahko pripomorejo pri izvedbi reševanja zagotavljajo javno podjetje KZPS, d.o.o in CNKZP 16. BNZP Slovenske vojske.

Iskanje pogrešanega civilnega zrakoplova v skladu s predpisi in mednarodnimi sporazumnimi akti usklajuje Ministrstvo za infrastrukturo in promet, medtem ko Slovenska vojska in Ministrstvo za obrambo usklajujeta iskanja in reševanja vojaškega zrakoplova oziroma tujega vojaškega zrakoplova. Ministrstvo za infrastrukturo in promet določi pogoje in načine iskanja in reševanja zrakoplova ter izda navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, je prišlo do nesreče ali ko zračnemu prometu grozi nevarnost. Ministrstvo za infrastrukturo in promet določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju, v skladu z Zakonom o letalstvu in predpisi izdanimi na njegovi podlagi ter predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Policija, Slovenska vojska, sile za zaščito, reševanje in pomoč, javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o., lastniki ali uporabniki zrakoplova ter osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova. Pri iskanju pogrešanega zrakoplova iz zraka lahko sodelujejo poleg zrakoplovov policije in Slovenske vojske tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, katere, če je potrebno, kontrolorji zračnega prometa (javno podjetje KZPS, d.o.o.) usmerjajo na mesto nesreče.

Na terenu pogrešan zrakoplov iščejo policijske enote in druge sile za zaščito, reševanje in pomoč. Vsi udeleženci akcije iskanja pogrešanega zrakoplova morajo imeti enotne Državne topografske karte Republike Slovenije 1:25.000. Po možnosti tudi GPS.

Pri iskanju pogrešanega zrakoplova na območju občine Komen lahko sodelujejo tudi naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč:

- **Gorska reševalna služba GRS Ljubljana z reševalnimi skupinami Ilirska Bistrica in Postojna**, ki išče in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče v gorskem svetu,
- **Podvodna reševalna služba Slovenije, Reševalna postaja Nova Gorica**, ki išče pogrešane in rešuje ponesrečene ob nesrečah zrakoplova na vodnih površinah,
- **Jamarska reševalna služba, Reševalni center Postojna in Sežana**, ki sodeluje pri zaščiti in reševanju tudi ob drugih nesrečah v skladu z organizacijo in sposobnostmi službe,
- **Kinologi (KVRP Postojna), z reševalnimi psi, gasilci, lovci, gozdarji, lastniki gozdov in drugi glede na odločitev vodje intervencije**, ki iščejo in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče po določenih območjih,
- **Območno združenje Rdečega Križa Sežana, Služba za podporo Civilne zaščite Občine Komen**, ki poizvedujeta za izginulimi oziroma pogrešanimi osebami, prenašata družinska sporočila in navezujeta stike s svojci, sodelujeta pri združevanju družin, evakuacijah ter vodita registre razseljenih oseb in evakuirancev ter

Delovanje sil za ZRP ob iskanju ali nesreči zrakoplova v skladu z načeloma postopnosti uporabe sil za ZRP usklajuje Poveljnik CZ za Notranjsko. Glede na oceno posledic nesreče Poveljnik CZ za Notranjsko odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil ob iskanju ali nesreči zrakoplova.

8.2.2 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

V okviru nujne medicinske pomoči se ob nesreči zrakoplova izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju. To so predvsem naslednji ukrepi:

- nudenje (laična pomoč), ki jo dajejo ekipe za prvo pomoč Civilne zaščite,
- nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje bodisi na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialne bolnišnice,
- identifikacija mrtvih.

Na kraju nesreče zrakoplova ranjenim in poškodovanim pomagajo preživeli, očividci nesreče in pripadniki reševalnih služb, ki prvi prispejo na kraj nesreče.

Če se je nesreča zgodila na težko dostopnem terenu, pomagajo gasilci in druge enote za zaščito, reševanje in pomoč, prenesti poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju od koder je možen nadaljnji prevoz z avtomobili in helikopterski prevoz.

Na mestu za zdravstveno oskrbo se izvede triaža in nudi prva nujna medicinska pomoč. V okviru prve in nujne medicinske pomoči se na mestu za zdravstveno oskrbo izvajajo:

- nujna zdravstvena oskrba in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene ustanove,
- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb ter komunikacije (povezave z informacijskim centrom).

Iz mesta za zdravstveno oskrbo se napotijo ponesrečenci do posameznih splošnih in specialističnih bolnišnic oziroma zdravstvenih postaj. Po izvedeni triazi in nudeni zdravniški pomoči se ponesrečenci po potrebi iz zdravstvenih postaj napotijo v nadaljnje zdravljenje v splošne ali specialistične bolnišnice.

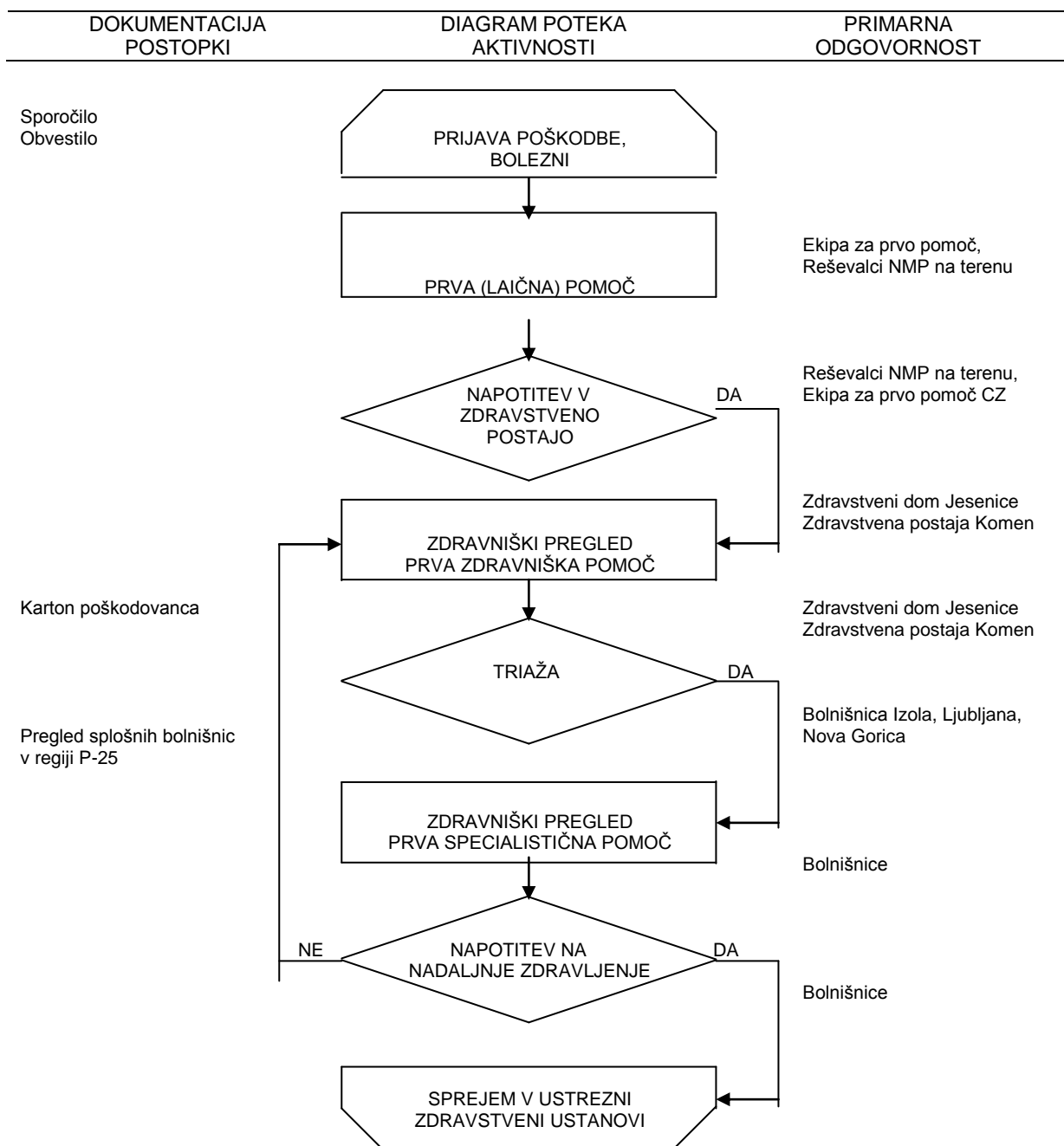
Enota za prvo pomoč Civilne zaščite Občine Komen se aktivira takrat, kadar zaradi velikega števila poškodovanih ob nesreči letala pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna. Sodelujejo pri nujenju prve pomoči in evakuaciji poškodovanih z mesta nesreče.

Občina Komen ima en oddelek civilne zaščite za prvo pomoč, ki šteje 15 članov. Za nudenje prve pomoči ob naravnih in drugih nesrečah pa je usposobljenih tudi več gasilcev PGD, učiteljic, vzgojiteljic in delavk in delavcev po različnih organizacijah in ustanovah.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah.

Ob prijavi poškodb na terenu se aktivira služba nujne medicinske pomoči pri Zdravstvenem domu Sežana. V primeru, da gre za večje število poškodovanih in obolelih, pa se aktivira tudi ekipa CZ Občine Komen za prvo pomoč. V primeru manjšega števila poškodovanih in obolelih, ko je aktivirana le služba nujne medicinske pomoči, obvestila o ljudeh, ki potrebujejo zdravniško pomoč sprejema ReCO Postojna. Kadar pa je poškodovanih oziroma obolelih večje število ljudi pa štab CZ Občine Komen in občinska uprava Občine Komen.

V zdravstveni postaji oziroma zdravstvenem domu se izvedeta zdravniški pregled oziroma prva zdravniška pomoč in morebitna triaža. Po potrebi se poškodovane in obolele napoti na specialistični pregled, oskrbo in nadaljnje zdravljenje v Splošno bolnišnico Izola, Šempeter pri Novi Gorici – po odločitvi vodje PHP.

Slika: **Shema izvajanja nujne medicinske pomoči ob nesreči zrakoplova**

Izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov poteka v skladu s priporočili Inštituta za varovanje zdravja ter Zavoda za zdravstveno varstvo in pod nadzorom Zdravstvenega inšpektorata Republike Slovenije. Za obveščanje prebivalcev o izvajanju teh ukrepov sta odgovorna štab Civilne zaščite Občine Komen in občinska uprava Občine Komen. Za izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov so odgovorni prebivalci sami ob pomoči enote prve pomoči Civilne zaščite Občine Komen.

Oskrbo z zdravili na terenu izvaja enota za prvo pomoč Civilne zaščite Občine Komen v sodelovanju z Lekarno Komen in Zdravstveno postajo Komen. Pri oskrbi s sanitetnim materialom pa sodeluje tudi ekipa Civilne zaščite Občine Komen za oskrbo.

P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P –	Seznam pripadnikov občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
P –	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
D -	Navodilo za uporabo pitne vode
D -	Navodilo prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij

8.2.3 Identifikacija mrtvih

Pri nesreči zrakoplova manjšega obsega, ko je le nekaj mrtvih in so trupla razpoznavna, opravljajo identifikacijo mrtvih redne službe, kot so zdravstvo in policija, na podlagi osebnih dokumentov žrtev. Na območju občine Komen te naloge opravljata Policijska postaja Sežana, Zdravstvena postaja Komen.

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega, ko je več deset mrtvih in so trupla neprepoznavna se bo poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih aktiviralo še enote za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti. Za pomoč enote za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino zaprosi policija.

Naloge enote za identifikacijo oseb so:

- identifikacija trupel in delov trupel,
- vodenje dokumentacije,
- označevanje trupel z oštevilčenjem,
- fotografiranje trupel,
- zunanji pregled in obdukcija trupel,
- nadzor in vodenje evidence predmetov, najdenih pri truplih ter
- balzamiranje trupel in delov trupel ob daljših postopkih identifikacij ali kadar to zahtevajo sanitarni predpisi.

Zbiranje trupel opravljajo reševalne enote in pogrebne službe. Pred prevozom je potrebno vsa trupla in njihovo lastnino evidentirati.

P –	Pregled pogrebnih služb
-----	-------------------------

Ko so žrtve identificirane se o smrti policija obvesti svojce in sproti javnost obvešča o številu smrtnih žrtev.

8.2.4 Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja požarov in reševanja na zrakoplovu na območju občine Komen izvajajo:

- ZGRS Sežana,
- PGD Komen,
- gasilske enote prostovoljnih gasilskih društev v KGZ
- po potrebi druge gasilske enote sosednjih občin.

Gasilske enote izvajajo naslednje naloge:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščanih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Organizacijo in vodenje gasilski enot vodi in usmerja vodja gasilske intervencije. Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče prepeljejo s helikopterji Slovenske vojske ali policije.

Prav tako se lahko za gašenje požara na težko dostopnem in gozdnatem območju uporabijo posebej za to opremljeni helikopterji Slovenske vojske in policije.

V primeru, ko ob padcu zrakoplova na območju občine Komen pride do požara in to obvestilo prispe v Regijski center za obveščanje Postojna, ta o tem takoj obvesti pristojne gasilske enote – v skladu z alarmnim načrtom. Če nesreča presega zmožnosti aktiviranih gasilskih enot, vodja intervencije preko Regijskega centra za obveščanje Postojna zahteva dodatne sile prostovoljnih gasilskih društev iz KGZ. Gasilske sile in sredstva se v reševalne naloge uvajajo postopoma.

P –	Pregled gasilskih enot, ki sodelujejo pri reševanju
P –	Pregled poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot po GZ

8.2.5 Reševanje iz ruševin

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu ali ob padcu zrakoplova na naseljeno območje na območju občine Komen se za iskanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč:

- Gasilske enote PGD Komen in KGZ,
- GEŠP ZGRS Sežana,
- Gorsko reševalno službo,
- Jamarsko službo,
- Ekipa za reševanje iz ruševin Civilne zaščite Občine Komen,
- Ekipa za prevoz Civilne zaščite Občine Komen,
- Tehnično reševalne ekipe regije in
- Enota reševalnih psov za iskanje pogrešanih oseb (Klub vodnikov reševalnih psov Postojna).

Aktiviranje omenjenih enot razen občinskih enot CZ izvaja Regijski center za obveščanje Postojna. Vsa koordinacija aktivnosti in reševanja se izvaja na nivoju regije.

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se lahko za prevoz potrebne opreme za tehnično reševanje uporabljajo helikopterji policije in Slovenske vojske. Reševanje s helikopterji se izvaja skladno z Načrtom aktiviranja državnih zrakoplovov za nujne naloge zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, za iskanje in reševanje zrakoplovov ter helikopterjev za nujno medicinsko pomoč v cestnem prometu, prevozu obolelih do zdravstvene službe oziroma med bolnicami.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov in ruševin,
- odstranitev ovir, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženega prebivalstva in
- izvajanje drugih nalog.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik poškodovanih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenec oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč v skladu z načelom postopnosti vodita, usmerjata in usklajujeta poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko in Štab Civilne zaščite za Notranjsko.

Pri izvajanju zgoraj navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja in
- spreminjati kraj nesreče ter brisati sledi nesreče.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin na območju občine Komen:

- reševanje ukleščanih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in težje dostopnih terenov,
- pomoč pri pripravi ponesrečencev za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Poleg navedenih gasilskih enot pri reševanju zasutih v ruševinah na območju občine Komen sodelujejo tudi ekipa za reševanje Civilne zaščite Občine Komen, ekipa za prevoz poškodovanih Civilne zaščite Občine Komen, Gorska reševalna služba ter pogodbene gradbene organizacije, ki so navedene v prilogi.

P –	Pregled gospodarskih družb in drugih organizacij, vključenih v ZRP po pogodbi
-----	---

8.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem

Izpostava Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Postojna v sodelovanju z zdravstveno službo, policijo, socialno službo, duhovniki in drugimi organi ustanovi informacijski center, če je zrakoplov padel na naseljeno območje in je pri tem umrlo ali se težje poškodovalo 12 ali več oseb. Informacijski center mora prek sredstev javnega obveščanja v čim krajšem času po nesreči objaviti telefonsko številko na kateri lahko prebivalci na prizadetem območju dobijo informacije o posledicah nesreče.

Naloge poizvedovalne službe, prevajalske službe in obveščanja svojcev udeležencev nesreče prevzame informacijski center, ki ga ustanovi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje kot je predvideno v Državnem načrtu zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

Informacijski center posreduje informacije o nesreči, daje napotke prebivalcem na prizadetem območju, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih, ki jih nato posreduje Štabu Civilne zaščite za Notranjsko, ta pa naprej Štabu Civilne zaščite Republike Slovenije in drugim pristojnim organom, organizacijam in službam. Informacijski center nudi tudi psihološko in duhovno pomoč prizadetim svojcem žrtev, pomoč pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcev ter preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

8.2.7 Psihološka pomoč

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega se preživelim in svojcem žrtev zaradi psihične prizadetosti (strah ipd.) organizira psihološka pomoč. Psihološko pomoč ob letalski nesreči preživelim nudijo predvsem psihologi, terapevti, duhovniki in tudi drugi strokovnjaki.

D -	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
-----	---

Psihološko pomoč preživelim po dogovoru z ReŠCZ organizira Občina Komen v sodelovanju s strokovnimi službami zdravstva (Zdravstveni dom Sežana ter splošne in specialistične bolnišnice, ki so navedene v skupni prilogi), Centrom za socialno delo Sežana in Območnim združenjem Rdečega križa Sežana.

Pri nujenju prve psihološke pomoči sodelujejo tudi enota Civilne zaščite Občine Komen za prvo pomoč in druge prostovoljne humanitarne organizacije, ki delujejo v občini Komen (župnijska Karitas in skavti). Za pomoč prebivalcem se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se preživelim delijo ob nesreči. Prva psihološka pomoč bo prebivalcem dostopna na terenu in v zato pripravljenih prostorih.

P -	Seznam občinskih sil za zaščito reševanje in pomoč
P -	Pregled humanitarnih organizacij v občini Komen s podatki o vodilnih osebah
P -	Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj
P -	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

Ob nesreči zrakoplova, ko je veliko število ljudi poškodovanih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženi v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah. V občini Komen bodo duhovno pomoč nudili predstavniki rimskokatoliške cerkve, natančneje duhovniki v župnijskih uradih.

8.2.8 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje se izvaja ob nesreči zrakoplova večjega obsega. Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega:

- nujno zdravstveno ponesrečencev in odstranitev trupel ter drugih ljudi in živali na ogroženem območju,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav in
- zaščito kulturne dediščine.

P -	Pregled veterinarskih organizacij
-----	-----------------------------------

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolženi zdravstvo, Zdravstveni dom Sežana postaja Komen, pogrebne službe, komunalna organizacija in organizacije za urejanje prostora, Občina Komen in poveljnik Civilne zaščite Občine Komen.

P -	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P -	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

Ob nesreči zrakoplova na območju občine Komen bodo v zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje vključene naslednje javne službe in druge organizacije, ki že sicer opravljajo svoje naloge:

- komunalno podjetje;
- ZGS Sežana (vzdrževanje in sanacija gozdnih cest);
- Cestno podjetje Koper (vzdrževanje in sanacija državnih in občinskih cest);
- Slovenske železnice (vzdrževanje in sanacija železniških prog);
- Elektro Primorska (vzdrževanje javne razsvetljave, oskrba z električno energijo)
- Telekom Slovenije (vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja) in
- Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Nova Gorica (zaščita kulturne dediščine).

Navedene javne službe in druge organizacije napako odpravijo oziroma sanirajo v najkrajšem možnem času po obvestilu, ki ga prejmejo s strani prizadetih prebivalcev, poveljnika Civilne zaščite Občine Komen ali občinska uprave.

Navedene javne službe in druge organizacije same načrtujejo ukrepe za odpravo napak, pri njihovem izvajanju pa sodelujejo s štabom Civilne zaščite Občine Komen.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse potrebne ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela potnike in / ali prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega imetja izvajajo jih sami.

Obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju v občini Komen je v pristojnosti štaba Civilne zaščite Občine Komen, službe za podporo CZ Občine Komen in občinske uprave Občine Komen. Informacije o razmerah na prizadetem območju posredujejo na krajevno običajen način preko spletne strani Občine Komen in preko lokalnih radijskih postaj.

Štab CZ Občine Komen in občinska uprava Občine Komen ob pomoči službe za podporo CZ Občine Komen organizirata informacijsko pisarno v prostorih Občine Komen. V informacijski pisarni lahko prebivalci dobijo podatke o nesreči, njenih posledicah, odpravljanju posledic in izvajanju drugih ukrepov zaščite in reševanja. V primeru, da je zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanosti komunikacij ali zaradi drugih razlogov onemogočeno delo informacijskega centra in svetovalne službe, se preseli na rezervno lokacijo.

V primeru nesreče večjega obsega, kjer je poleg občine Komen prizadetih še več drugih občin, se te aktivnosti izvajajo na ravni regije.

Ogroženim skupinam prebivalcev nudijo pomoč Center za socialno delo in Območno združenje Rdečega križa, v sodelovanju s prostovoljci humanitarnih organizacij, ki delujejo na območju občine Komen (KORK, Župnijska Karitas, skvti, taborniki...). Te organizacije so zadolžene tudi za spremljanje socialnih razmer na prizadetem območju.

P -	Pregled služb za podporo
P -	Pregled humanitarnih organizacij v občini Komen

10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Razlaga pojmov

AKTIVIRANJE pomeni postopke in aktivnosti s katerimi se sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč vpoqličejo in organizirano vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči.

JAVNO LETALIŠČE je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.

LETALIŠČE je določeno območje na kopnem ali v vodi (vključno z objekti, napravami in opremo), ki je v celoti ali deloma namenjeno za prihode in odhode zrakoplovov in za njihovo gibanje po tleh.

LETALSKI PREVOZNIK pomeni podjetje za zračni promet z veljavno operativno licenco.

NESREČA ZRAKOPLOVA je po zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je:

- ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih, oziroma so stvari tako močno poškodovane ali uničene, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samo poškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe, ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki,
- na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi lahko zahtevala večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare in poškodbe motorja, ki je omejena samo nanj, njegov pokrov ali dodatki ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova in
- zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.

NEVARNOST je (naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

OGROŽENOST so možne družbene in ekonomske posledice bodočih nesreč.

SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ so razpoložljive človeške zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravni ali drugi nesreči.

SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacije in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.

VZLETIŠČE je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov določenih vrst in kategorij.

ZRAČNI PROMET je gibanje po zraku (let) in po letališčih ter vzletiščih.

ZRAČNI PROSTOR Republike Slovenije obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo Republike Slovenije. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v Republiki Sloveniji razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.

ZRAKOPLOV je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v ozračju zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljska površino.

ZRAKOPLOV V SILI je položaj zrakoplova, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.

10.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BNZP	Bataljon za nadzor zračnega prometa
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CSD	Center za socialno delo
CZ	Civilna zaščita
CNKZP	Center za nadzor kontrole zračnega prometa
ELT	Emergency Local Transmitter
GARS	Gasilsko reševalna služba
GRS	Gorska reševalna služba
GEŠP	Gasilska enota širšega pomena
GZ	Gasilska zveza
IATA	Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (International Air Transport Association)
ICAO	Mednarodna organizacija civilnega letalstva (International Civil Aviation Organization)
KZPS d.o.o.	Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.
KZS	Kinološka zveza Slovenije
MZO	mesto za zdravstveno oskrbo
NMP	Nujna medicinska pomoč
OKC PU POSTOJNA	Operativno komunikacijski center Policijske uprave POSTOJNA
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PRSS RP	Podvodna reševalna služba Slovenije Reševalna postaja
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	radiološka, kemična in biološka
R/p	radijska postaja
RS	Republika Slovenija
SV	Slovenska vojska
Ur.l. RS	Uradni list Republike Slovenije
UPB	Uradno prečiščeno besedilo
URSCL	Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZDKVRPS	Zveza društev in klubov vodnikov reševalnih psov Slovenije
ZIR	zaščita in reševanje
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč
ZSKSS	Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov
ZVKD	Zavod za varstvo kulturne dediščine

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1 Priloge

Številka priloge	Vsebina priloge
P –	Seznam odgovornih oseb Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam delavcev Občinske uprave občine Komen
P –	Seznam članov štaba Civilne zaščite občine Komen
P –	Seznam občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
P –	Pregled enot in služb CZ
P –	Pregled gasilskih enot, ki sodelujejo pri reševanju
P –	Pregled humanitarnih organizacij v občini Komen, s podatki o vodilnih osebah
P –	Pregled poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot
P –	Pregled zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj
P –	Pregled služb, podjetij in drugih organizacij, pomembnih za izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči
P –	Seznam članov štaba CZ za Notranjsko regijo
P –	Pregled opreme in sredstev iz popisa
P –	Pregled opreme in sredstev občinskih enot
P –	Seznam oseb pristojnih za stike z javnostjo
P –	Pregled sredstev javnega obveščanja
P –	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P –	Pregled nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P –	Pregled gasilskih enot v Notranjski regiji
P –	Pregled sil in sredstev, ki se jih lahko aktivira v občini Komen
P –	Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja
P –	Pregled odlagališč za ruševine in druge materiale
P –	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihovih zmogljivosti
P –	Pregled objektov javne prehrane in njihove zmogljivosti
P –	Seznam poverjenikov CZ
P –	Pregled tehnično reševalnih enot
P –	Seznam članov občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah
P –	Pregled začasnih zbirališč prebivalcev ob umiku iz zgradb
P –	Pregled lokacij zasilnih prebivališč
P –	Pregled veterinarskih organizacij
P –	Seznam služb za podporo
P –	Seznam predsednikov vaških skupnosti
P –	Seznam objektov kulturne dediščine na območju občine Komen
P –	Pregled pogrebnih služb
P –	Pregled gospodarskih družb in drugih organizacij, vključenih v ZRP po pogodbi
P –	

11.2 Dodatki

Številka dodatka	Vsebina dodatka
D –	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
D –	Navodilo za izvedbo MOB – aktiviranje sil in sredstev za zaščito in reševanje
D –	Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
D –	Dokumenti o aktiviranju in mobilizaciji sil Civilne zaščite Občine Komen (Navodilo o aktiviranju)
D –	Vzorec delovnega naloga
D –	Navodilo za uporabo radijskih zvez
D –	Navodilo za obveščanje, opazovanje in alarmiranje
D –	Navodilo za uporabo pitne vode
D –	Navodilo prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij
D –	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D –	

**AŽURIRANJE, POPRAVKI, SPREMEMBE IN DOPOLNITVE
NAČRTA ZIR OB NESREČI ZRAKOPLOVA
V OBČINI KOMEN**

Zap. št.	Datum pregleda ažuriranja	Datum dopolnitve	Datum spreminjanja	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				